

สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดระนอง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง
Ranong Provincial Public Health Office

รายงาน สถานการณ์อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง (Occupational Environmental Health Profile)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีพวนามัยและสิ่งแวดล้อม	3
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	3
1. ที่ตั้งและอาณาเขต	3
2. ข้อมูลการปกครอง	4
3. ข้อมูลการคมนาคม	5
4. โครงสร้างประชากร	6
ส่วนที่ 2 ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศหรือข้อมูลพิษอื่นๆ	7
2.1 การประกอบอาชีพสูงสุด 10 อันดับแรก	7
2.2 ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัด	8
2.3 ข้อมูลการเกษตร	9
2.4 โครงการรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)	10
2.5 วิสาหกิจชุมชน	10
2.6 สถานที่จำหน่ายสารเคมี ปริมาณการนำเข้าสารเคมีและกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์	11
2.7 ข้อมูลสารเคมี	11
2.8 ข้อมูลผลการตรวจสภาพแวดล้อมการทำงาน	12
2.9 ความเข้มข้นของมลพิษทางอากาศในบรรยากาศ	13
2.10 สถิติอุบัติเหตุภัยสารเคมี 3 ปีย้อนหลัง	14
2.11 สถานที่จัดการมูลฝอย น้ำเสีย และสิ่งปฏิกูล	15
2.12 ข้อมูลอนามัยสิ่งแวดล้อม	21
2.13 ข้อมูลเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	25
2.14 ข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษอื่นๆ ในพื้นที่ เช่น หมอกควัน เหมืองเก่า	25
2.15 หน่วยบริการสาธารณสุข	25
ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ	27
3.1 ข้อมูลการดำเนินงานเดินสำรวจและประเมินความเสี่ยงในสถานประกอบการ	27
3.2 การเกษตร	28
3.3 สารเคมีอันตรายในสถานประกอบการ	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 4 ข้อมูลการตรวจสอบสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงจากการทำงาน	29
4.1 ข้อมูลผลการตรวจสอบสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงจากการทำงาน	29
ส่วนที่ 5 ข้อมูลการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพ	31
5.1 ข้อมูลการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพ กระทรวงสาธารณสุข	31
5.2 ข้อมูลการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน กองทุนเงินทดแทน	34
บทที่ 3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	36
สรุปสถานการณ์	36
ข้อเสนอแนะ	36

คำนำ

รายงานสถานการณ์อาชีวอนามัยและความปลอดภัยจังหวัดสงขลาฉบับนี้ เป็นการดำเนินงานภายใต้การดำเนินงานจากกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ได้ประสานหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดการข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานสถานการณ์

การจัดทำรายงานฉบับนี้สำเร็จล่วงได้ ผู้จัดทำต้องขอขอบคุณหน่วยงานเครือข่ายในจังหวัดระนอง ซึ่งสังกัดกระทรวงต่างๆ ได้แก่ หน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และหน่วยงานอื่นๆ ได้แก่ สำนักงานจังหวัดระนอง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานประกันสังคมจังหวัดระนอง และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดระนอง กระทรวงแรงงาน รวมถึงเพื่อนพ้องพี่น้องในกระทรวงสาธารณสุข ที่สนับสนุนข้อมูลเป็นอย่างดี โดยคาดหวังว่าหน่วยงานต่างๆ จะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและสามารถพัฒนาเพิ่มเติมข้อมูลในปีต่อไป เพื่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และขอขอบพระคุณกลุ่มงานโรคจากการประกอบอาชีพ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 จังหวัดระนอง ได้ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนการให้คำปรึกษา ทั้งชี้แนะเป็นอย่างดี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา เป็นตัวอย่างรูปแบบในการจัดทำรายงานสถานการณ์อาชีวอนามัยและความปลอดภัยจังหวัดระนองฉบับนี้ให้สำเร็จล่วง ด้วยดี

กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง
ธันวาคม 2562

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

1. ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดระนอง เป็นจังหวัดหนึ่งตามโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) ที่เชื่อมโยง 4 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยจังหวัดชุมพร คือ แหล่งผลไม้และท่องเที่ยว จังหวัดระนอง คือ ท่าเรือสู่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ อินเดีย ศรีลังกา บังคลาเทศ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ พื้นที่เกษตรที่จะเป็นแหล่งผลิตและแปรรูป โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) เป็นการเชื่อมพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development: EEC) กับทะเลอันดามัน ทำให้สินค้าแปรรูปจากภาคใต้ส่งไปยังกลุ่มประเทศบิมสเทค (BIMSTEC) 7 ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เนปาล ศรีลังกา และไทย และเข้าไปถึง EEC และเป็นโครงการใหญ่เคียงคู่ไทยแลนด์ ริเวียร่าจากจังหวัดเพชรบุรีสู่จังหวัดชุมพร

จังหวัดระนอง ตั้งอยู่ติดทะเลอันดามันและประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ระยะทางประมาณ 568 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 3,324.60 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,141,250 ไร่ เท่ากับ ร้อยละ 4.66 ของพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีเนื้อที่น้อยที่สุดของภาคใต้ เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เป็นอันดับที่ 60 ของประเทศไทย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ร้อยละ 86 และเป็นที่ราบ ร้อยละ 14 มีเกาะใหญ่น้อยในทะเลอันดามัน จำนวน 62 เกาะ จำนวนประชากร สำนักทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 ทั้งจังหวัด มีจำนวน 177,338 คน แบ่งเป็นเพศชาย 89,497 คน คิดเป็นร้อยละ 51.47 เพศหญิง 87,841 คน คิดเป็นร้อยละ 49.53 จำนวนครัวเรือน 88,926 ครัวเรือน จำนวนประชากรต่างด้าว ณ 11 กรกฎาคม 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 67,513 คน ประชากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.81 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา ร้อยละ 15.52 นับถือศาสนาอิสลาม และร้อยละ 3.93 นับถือศาสนาอื่น ๆ (ศาสนาคริสต์ ฮินดู) ประชากรที่อยู่ในวัยทำงานหรืออายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 203,630 คน เป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน 138,237 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 67.89 ของผู้อยู่ในวัยทำงาน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระนอง ในปี 2559 เท่ากับ 25,707 ล้านบาท มีขนาดเศรษฐกิจเป็นอันดับ 14 ของภาคใต้ และเป็นอันดับที่ 68 ของประเทศ อัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ ปี 2559 ขยายตัวร้อยละ 7.4 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว เท่ากับ 100,720 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 89,273 บาทต่อปี เป็นอันดับที่ 36 ของประเทศ เป็นอันดับที่ 9 ของภาคใต้

มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด จำนวน 676,862.77 ไร่ มีผู้ประกอบการเกษตร จำนวน 24,200 ครัวเรือน ส่วนใหญ่ใช้ที่ดินเพื่อปลูกไม้ยืนต้น 591,487.55 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 87.39 (โดยปลูกยางพารามากที่สุด 354,010 ไร่ ปลูกปาล์มน้ำมัน 144,390 ไร่ และปลูกกาแฟโรบัสต้า 57,086 ไร่) รองลงมาพื้นที่ปลูกไม้ผล 56,465.35 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.34 (โดยปลูกทุเรียนมากที่สุด 39,214 ไร่ ปลูกมังคุด 15,042 ไร่) พื้นที่ทำนา 544.00 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.08 พื้นที่อื่นๆ ทางเกษตร 527.54 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.08 และพื้นที่ปลูกพืชไร่ พืชผักไม้ดอก 302.33 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.04 อำเภอที่มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด คือ อำเภอกระบุรี พื้นที่ 262,800.45 ไร่ และอำเภอที่มีพื้นที่การเกษตรน้อยที่สุดคือ อำเภอเมืองระนอง มีพื้นที่ทำการเกษตร 87,435 ไร่

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 131,124 คน รองลงมาประกอบอาชีพทำสวน มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 58,924 คน ประกอบอาชีพทำไร่ มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 35,445 คน โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองระนอง ในปี พ.ศ. 2561 มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 331 โรง และมีการจ้างงาน 7,395 คน กลุ่มอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร ประกอบด้วยการผลิตเกี่ยวกับสัตว์น้ำเป็นหลัก เช่น การแปรรูปอาหารทะเล รองลงมาได้แก่ การผลิตเกี่ยวกับการทำน้ำแข็งหรือบด ย่อยน้ำแข็ง และการผลิตเกี่ยวกับอาหารสัตว์ (ปลาป่น) ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 72 โรงงาน โดยมีคนงาน 4,380 คน อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ประกอบด้วยการไส ซอยไม้แปรรูป แปรรูปไม้ ยางพารา รองลงมาได้แก่ การเลื่อยไม้ ทำวงกบประตู หน้าต่างไม้ และการเครื่องเรือนจากไม้ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 35 โรงงาน โดยมีคนงาน 532 คน และอุตสาหกรรมหมวดขนส่ง ประกอบด้วยการผลิตเกี่ยวกับยานที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ หรือส่วนประกอบของยานดังกล่าว เป็นหลัก เช่น การซ่อมรถยนต์และเครื่องยนต์ รองลงมา ได้แก่ การผลิตเกี่ยวกับการซ่อมเรือ และการทำท่อไอเสียรถยนต์ ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 37 โรงงาน โดยมีคนงาน 392 คน

ศักยภาพของจังหวัดระนอง

1. ด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีแหล่งน้ำแร่ร้อนธรรมชาติคุณภาพดีระดับโลก มีปริมาณมาก และกระจายตัวอยู่หลายแหล่ง โดยเฉพาะบ่อน้ำแร่ร้อนสวนสาธารณะรักษะวาริน ซึ่งได้รับการรับรองจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และจากประเทศฝรั่งเศส มีความเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวเพื่อรักษาสุขภาพและเพื่อการพำนักระยะยาว นอกจากนี้ธุรกิจเชิงสุขภาพจัดว่าเป็นธุรกิจที่เจริญเติบโตเร็วที่สุดของไทยในขณะนี้ โดยมีปัจจัยดึงดูดที่สำคัญ คือ น้ำพุร้อน (Hot Spring) จังหวัดระนองมีน้ำพุร้อนทั้งหมด 7 แห่ง จากที่พบในภาคใต้ทั้งหมด 36 แห่ง ยิ่งกว่านั้นความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เลือกที่จะเดินทางสู่จังหวัดระนอง เพื่ออาบน้ำแร่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี นอกจากนี้จังหวัดระนองยังเหมาะสมที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลาย อุดมสมบูรณ์ ทั้งบนบกและในทะเล โดยเฉพาะมีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่ง UNESCO ได้ประกาศให้เป็นเขตสงวนชีวมณฑลของโลก แหล่งพลับพลึงธารหนึ่งเดียวในโลก อุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะต่างๆ และยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สงครามโลกครั้งที่ 2 ค่ายเจ้าเมืองระนอง อนุสาวรีย์ จปร. สุสานเจ้าเมืองระนอง วัดสุวรรณคีรีวิหาร วัดหาดส้มแป้น เป็นต้น

2. ด้วยลักษณะเชิงภูมิศาสตร์ที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ทั้งทางบกและทางน้ำระยะทางยาว ชาวระนองและชาวพม่า มีการติดต่อสัมพันธ์และค้าขายชยาวนาน จึงมีศักยภาพในการส่งเสริมการค้าขาย และโอกาสทางการท่องเที่ยว นอกเหนือจากโอกาสทางการค้าและการลงทุนทางการเกษตรและอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ภาคเอกชนไทยมีศักยภาพเข้าไปลงทุนในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยเฉพาะบริเวณหมู่เกาะมะริดที่ประกอบไปด้วยเกาะใหญ่น้อยถึงกว่า 800 เกาะและมีความสวยงามเช่นเดียวกับหมู่เกาะฝั่งอันดามันของไทย ซึ่งทางการพม่ามีแผนที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่นี้อยู่แล้ว ในด้านนี้ภาคเอกชนไทยที่มีต้นทุนทางความพร้อม ความเชี่ยวชาญและศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่เดิมจึงมีโอกา และความเป็นไปได้ในการเข้าไปดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวและสร้างการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในฝั่งไทยได้เช่นเดียวกัน

3. ด้านการค้าชายแดน ปัจจุบันด่านระนอง เป็นด่านที่มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงเป็นอันดับสองรองจากด่านแม่สอด จังหวัดตาก โดยขอบเขตของการค้าไม่ได้ครอบคลุมการค้าเฉพาะบริเวณชายแดนเท่านั้น แต่มีเส้นทางการค้าเริ่มจากระนองไปที่เกาะสอง-มะริด-ทวาย จนถึงเมืองย่างกุ้งของประเทศพม่า โดยทำการขนส่งทั้งทางบกและทางเรือ โดยจังหวัดระนองมีศักยภาพในการพัฒนาการค้าสู่ระดับสากลทางทะเล เนื่องจากปัจจุบันมีท่าเรือน้ำลึก ทั้งของการท่าเรือแห่งประเทศไทยและของภาคเอกชนที่สามารถเชื่อมโยงกับสายการบินเรือสู่เอเชียใต้และซีกโลกตะวันตก

จังหวัดระนองมีสถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐและเอกชน ดังนี้

1. สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐสังกัดกระทรวงสาธารณสุข 5 แห่ง รวมจำนวน 300 เตียง ประกอบด้วยโรงพยาบาลทั่วไป (รพ.ระนอง) 1 แห่ง ขนาด 300 เตียง โรงพยาบาลชุมชน 4 แห่ง จำนวน 80 เตียง หน่วยบริการปฐมภูมิในสังกัด จำนวน 46 แห่ง

2. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐสังกัดกระทรวงอื่น ประเภทไม่มีเตียง ได้แก่ ศูนย์บริการสาธารณสุขของเทศบาล รวม 1 แห่ง

3. สถานบริการสาธารณสุขของเอกชน มีโรงพยาบาลเอกชน จำนวน 2 แห่ง 10 เตียง อยู่ในอำเภอเมืองระนอง

4. คลินิกเอกชนรวม จำนวน 45 แห่ง ประกอบด้วยคลินิกเวชกรรมทั่วไป 8 แห่ง คลินิกเวชกรรมเฉพาะทาง 11 แห่ง คลินิกการพยาบาลและผดุงครรภ์ 11 แห่ง คลินิกกายภาพบำบัด 1 แห่ง คลินิกเทคนิคการแพทย์ 1 แห่ง คลินิกการแพทย์แผนไทย 3 แห่ง คลินิกการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนจีน จำนวน 1 แห่ง และคลินิกทันตกรรม (ชั้น 1) รวม 9 แห่ง

สถิติการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมีในจังหวัดระนอง ตั้งแต่ปี 2559-2561 จังหวัดระนอง ไม่พบการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี โดยพบล่าสุดเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2547 เกิดกาซแอมโมเนียรั่วในโรงงานอาหารแช่แข็งแห่งหนึ่ง ในพื้นที่อำเภอเมืองระนอง มีผู้ได้รับบาดเจ็บเข้ารับรักษาในโรงพยาบาล 67 ราย พักรักษาในโรงพยาบาล 33 ราย ด้วยอาการแน่นหน้าอก แสบตา อาเจียน ชักเกร็ง ไม่มีผู้เสียชีวิต สาเหตุเกิดจากท่อส่งก๊าซแอมโมเนียรั่ว

นอกจากนี้จากโครงการเฝ้าระวังสารตะกั่วในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดระนอง ในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 โดยการสุ่มเก็บตัวอย่างฝุ่นจากพื้นห้อง ประตู หน้าต่าง รั้ว ถนนห้อง เครื่องเล่นสนาม ของเล่นต่างๆ ตู้ชั้นเก็บของ จำนวน 10 จุดต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง โดยดำเนินสุ่มเก็บในพื้นที่อำเภอเมืองระนอง จำนวน 2 แห่ง พบระดับตะกั่วมีค่าเกินมาตรฐาน (4.3 ไมโครกรัมต่อพื้นที่ 100 ตารางเซนติเมตร) 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 25) ค่าที่พบอยู่ในช่วง 0.24-64.10 ไมโครกรัมต่อพื้นที่ 100 ตารางเซนติเมตร และได้ตรวจระดับตะกั่วด้วยเครื่อง Portable XRF Analyzer ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สามารถอ่านระดับตะกั่วได้โดยตรงด้วยการตรวจวัดพื้นที่ผิววัสดุ พบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สุ่ม 3 แห่ง ในพื้นที่อำเภอเมือง จำนวน 163 ตัวอย่าง มีระดับตะกั่วต่ำสุด คือ ตรวจไม่พบสูงสุด 159,200 ส่วนในล้านส่วน เกินมาตรฐาน 100 ส่วนในล้านส่วน จำนวน 44 ตัวอย่าง (ร้อยละ 26.99) โดยสรุป พบตะกั่วสูงสุดในเครื่องเล่นสนาม รั้ว ประตู หน้าต่างที่เป็นโลหะ หรือ ซึ่งมักจะทาสีน้ำมัน ส่วนผนังภายในอาคาร ส่วนใหญ่ทาสีน้ำ จะพบตะกั่วในระดับไม่สูง ส่วนของเล่นเด็ก พบตะกั่วสูงเกินมาตรฐานในพวกสื่อการสอนรูปทรงปริมาตรสี่เหลี่ยมที่เป็นหนังเทียมสีสดใส และในล๊อคเกอร์ชั้นไม้สีสนต่างๆ เช่น สีเหลือง เขียว ส้ม

ปีงบประมาณ 2559 ในเดือนพฤษภาคม ได้ดำเนินการต่อโดยสุ่มตรวจหาสารตะกั่วโดยการขีดฝุ่นที่มีมือเด็ก 1 คนต่อศูนย์พัฒนาเด็ก 1 แห่ง ภายหลังจากสัมผัสเครื่องเล่นสนามและของเล่นในห้องเรียน ในพื้นที่ศูนย์

พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล 5 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่ง ภาพรวมฝุ่นจากมือเด็ก พบสารตะกั่วทุกคน อยู่ในช่วง 0.001-1.850 ไมโครกรัมต่อตัวอย่าง และปีงบประมาณ 2560 ในเดือนพฤศจิกายน ได้สุ่มตรวจระดับตะกั่วในเลือดแบบ real time ในเด็กปฐมวัยกลุ่มเสี่ยง (อายุต่ำกว่า 6 ปี) ที่ผู้ปกครองทำงานร้อยเม็ดตะกั่ว (มาดอวน) ในพื้นที่สถานีอนามัยเฉลิม พระเกียรติฯ กำพวน อำเภอสุขสำราญ จำนวน 122 คน และ รพ.สต. บ้านหินช้าง อำเภอเมืองระนอง จำนวน 8 คน ผลการตรวจเลือดเด็กปฐมวัยกลุ่มเสี่ยงพื้นที่สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ กำพวน อำเภอสุขสำราญ พบระดับตะกั่ว เกินค่าอ้างอิงของ CDC (เท่ากับ 5 $\mu\text{g}/\text{dl}$) จำนวน 89 คน พื้นที่ รพ.สต.บ้านหินช้าง อำเภอเมืองระนอง พบระดับตะกั่ว เกินค่าอ้างอิงของ CDC จำนวน 5 คน

ปริมาณขยะมูลฝอยจังหวัดระนอง คำนวณจากจำนวนประชากร ส่วนปริมาณขยะที่นำกลับไปใช้ประโยชน์ และที่ส่งไปกำจัดสำรวจจากการเก็บขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จังหวัดระนองมีปริมาณขยะที่เกิดขึ้น จำนวน 69,185.75 ตันต่อปี หรือ 189.55 ตันต่อวัน สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ จำนวน 41,137.85 ตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 59.56 ตันต่อวัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 7.64 โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งและกำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 17 แห่ง จากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 30 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 56.67 ของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระนอง โดยมีรถเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยเป็นของตนเอง และให้บริการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยในพื้นที่ความรับผิดชอบ ส่วนการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ให้บริการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย จำนวน 13 แห่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งได้ให้บริหารชุดหลุม เพื่อให้ประชาชนฝังกลบขยะมูลฝอยประจำแต่ละบ้าน

ร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหาร จำนวนทั้งหมด 690 แห่ง ได้มาตรฐาน Clean Food Good Taste จำนวน 654 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 94.78 และมีอำเภอที่มีผลการดำเนินงานครบ 100% จำนวน 1 อำเภอ คือ อำเภอกะเปอร์ ตลาดสดประเภทที่ 1 จำนวนทั้งสิ้น จำนวน 7 แห่ง ได้มาตรฐานตลาดสดน่าซื้อระดับดีมาก จำนวน 1 แห่ง ระดับดี 6 แห่ง รวม 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ตลาดนัด จำนวนทั้งสิ้น 47 แห่ง ได้รับการตรวจประเมินเชิงคุณภาพ จำนวนทั้งสิ้น 47 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ได้มาตรฐานตลาดนัดน่าซื้อระดับพื้นฐาน/ดี/ดีมาก จำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.15

การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภคในชุมชน โดยเก็บตัวอย่างน้ำบริโภคในเขตอำเภอเมืองระนองในระบบประปาหมู่บ้าน /น้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำผ่านเครื่องกรองในซูเปอร์มาร์เก็ต จำนวน 10 ตัวอย่าง ผ่านเกณฑ์คุณภาพน้ำประปา กรมอนามัย พ.ศ. 2553 จำนวน 10 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100

การร้องเรียนจำแนกตามแหล่งมลพิษและประเภทเหตุรำคาญ ประกอบด้วย เรื่องกลิ่น จำนวน 6 เรื่อง และน้ำเน่าเสีย จำนวน 3 เรื่อง

เนื่องจากในระหว่างเดือนมิถุนายน-เดือนตุลาคมของทุกปี เป็นฤดูแล้งของกลุ่มประเทศอาเซียนตอนล่าง คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย และในห้วงเวลานี้ในประเทศอินโดนีเซีย บริเวณเกาะสุมาตรา และเกาะกาลิมันตัน ซึ่งจะมีการแผ้วถางพื้นที่โดยการเผาเพื่อทำการเกษตรเช่นเดียวกับภาคเหนือของประเทศไทย และห้วงเวลาเดียวกันนี้ลมที่พัด จะเป็นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เมื่อการเผาป่าหรือพื้นที่เกษตรในเกาะสุมาตราเป็นจำนวนมาก และทิศทางลมพัดขึ้นมาตอนบน ทำให้หมอกควันข้ามแดน ส่งผลกระทบต่อสุขภาพได้ของประเทศไทย ตั้งแต่ ปี 2559-2561 ผลการตรวจวัดหมอกควันของจังหวัดระนอง สามารถประเมินคุณภาพอากาศได้จากสถานีวัดจากจังหวัด

ใกล้เคียง คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนธันวาคม พบว่า พารามิเตอร์ทุกตัว มีค่าเฉลี่ยไม่เกินมาตรฐานคุณภาพอากาศ

2. ข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพ

จากการสำรวจและประเมินความเสี่ยงในโรงงานอุตสาหกรรมของจังหวัดระนอง ที่ตรวจด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการทั้งสิ้น 130 แห่ง มีสถานประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน 2 แห่ง ซึ่งทั้งหมดนี้เจ้าหน้าที่จะดำเนินการโดยการออกคำสั่งให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติงาน

สำหรับสารเคมีในสถานประกอบการ พบว่า มีปริมาณการใช้สารเคมีสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ Anhydrous Ammonia Liquid , Chlorine , AMMONIA , Anhydrous Ammonia, Liquified และ SODIUM HYPOCHLORITE ตามลำดับ และมีสารเคมีทางการเกษตรที่ใช้ในจังหวัด ได้แก่ พาราควอต สูตร 27.6% W/VS จำนวน 7,840 ลิตร/ปี ไกลโฟเซต สูตร 48% W/VSL จำนวน 2,929 ลิตร/ปี คลอร์ไพริฟอส สูตร 421.45 ชนิดน้ำ 677 ลิตร และชนิดผง จำนวน 380 กิโลกรัม

3. ข้อมูลผลการตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงจากการทำงาน

การตรวจวัดสภาพแวดล้อมการทำงานในหน่วยบริการสาธารณสุข จำแนกตามหน่วยบริการ และสิ่งคุกคาม มีการตรวจ 2 โรงพยาบาล ประกอบด้วย โรงพยาบาลระนอง พบมีปัญหาด้านกายศาสตร์ มากที่สุด ร้อยละ 49.26 รองลงมาด้านชีวภาพ ร้อยละ 34.46 และด้านอุบัติเหตุ/สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ร้อยละ 23.67 ส่วนโรงพยาบาลละอุ่น พบมีปัญหาด้านกายศาสตร์ มากที่สุด ร้อยละ 38.60 รองลงมาด้านอุบัติเหตุ/สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ร้อยละ 29.30 และด้านอวัยวะและภัยพิบัติ ร้อยละ 16.20 สำหรับการตรวจสุขภาพที่พบความผิดปกติหรือการเจ็บป่วย ในทุกประเภทโรงงาน ที่ได้รับการตรวจ ปอด หู ตา ทั้งหมด ผลปกติ

4. ข้อมูลการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพ

จากข้อมูลจากข้อมูลการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพในระบบข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC: Health Data Center) ผู้ป่วยไทย พบสูงสุดในกลุ่มบาดเจ็บจากการทำงาน มีอัตราป่วย 748.57 ต่อแสนประชากร รองลงมากลุ่มโรคกระดูกและกล้ามเนื้อจากการทำงาน มีอัตราป่วย 65.53 ต่อแสนประชากร กลุ่มพิษจากสารกำจัดศัตรูพืช มีอัตราป่วย 7.71 ต่อแสนประชากร กลุ่มโรคผิวหนังจากการทำงาน มีอัตราป่วย 1.54 ต่อแสนประชากร และกลุ่มพิษสารตัวทำลายอินทรีย์จากการทำงาน มีอัตราป่วย 0.77 ต่อแสนประชากร ผู้ป่วยพม่า พบสูงสุดในกลุ่มบาดเจ็บจากการทำงาน มีอัตราป่วย 151.57 ต่อแสนประชากร รองลงมากลุ่มโรคกระดูกและกล้ามเนื้อจากการทำงาน มีอัตราป่วย 5.92 ต่อแสนประชากร กลุ่มพิษจากสารกำจัดศัตรูพืช มีอัตราป่วย 2.96 ต่อแสนประชากร และกลุ่มโรคผิวหนังจากการทำงาน มีอัตราป่วย 1.48 ต่อแสนประชากร

การเจ็บป่วยด้วยโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืช พบมากที่สุดสารฆ่าวัชพืชและเชื้อรา (T60.3) จำนวน 10 ราย รองลงมาสารฆ่าแมลงอื่น (T60.2) จำนวน 5 ราย และสารฆ่าแมลงกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตและคาร์บาเมต (T60.0) จำนวน 4 ราย การคัดกรองความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร ด้วยกระดาษ Reactive paper จำนวน 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอกะบุรี ตำบล จปร. อำเภอกะเปอร์ ตำบลบ้านนา อำเภอละอุ่น ตำบลโนงเหนือ และตำบลโนงใต้ อำเภอสุขสำราญ ตำบลนาคา ผลการคัดกรองความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร พบมีความเสี่ยงมากที่สุด จำนวน 253 ราย รองลงมาปลอดภัยจำนวน 237 ราย

ปกติ จำนวน 120 ราย และไม่ปลอดภัย จำนวน 115 ราย และพบการตายด้วยโรคจากการประกอบอาชีพของ จังหวัดระนอง พบจำนวน 6 ราย แยกเป็นการตายด้วยการสัมผัสกระแสไฟฟ้า จำนวน 2 ราย การสัมผัสโดย อุบัติเหตุกับปัจจัยอื่น จำนวน 2 ราย การเป็นพิษโดยอุบัติเหตุจากสารเคมีและสารพิษอื่น จำนวน 1 ราย และการ สัมผัสควัน ไฟ และเปลวไฟ จำนวน 1 ราย

มีการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย เนื่องจากการทำงานจำแนกตามประเภทความร้ายแรง กรณีหยุดงาน เกิน 3 วัน มีผู้ใช้บริการ จำนวน 65 ราย รองลงมากรณีตาย มีผู้ใช้บริการ 37 ราย กรณีทุพพลภาพ มีผู้ใช้บริการ จำนวน 17 ราย กรณีสูญเสียอวัยวะบางส่วนมีผู้ใช้บริการ จำนวน 16 ราย และกรณีหยุดงานไม่เกิน 3 วัน จำนวน 15 ราย ไม่พบการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานด้วยโรคระบบกล้ามเนื้อและโครงสร้างกระดูก ที่เกิดขึ้น เนื่องจากการทำงานหรือสาเหตุจากลักษณะงานที่จำเพาะหรือมีปัจจัยเสี่ยงสูงในสิ่งแวดล้อมการทำงาน มี การจ่ายเงินค่าทดแทนกรณีการจ่ายเงินค่าทดแทนกรณีตาย จำนวน 37 คน ทุพพลภาพ จำนวน 17 คน สูญเสีย อวัยวะบางส่วน จำนวน 16 คน หยุดงานเกิน 3 วัน จำนวน 65 คน และหยุดงานไม่เกิน 3 วัน จำนวน 15 คน และ ไม่มีลูกจ้างที่ได้รับการประสบอันตรายจากการทำงานถึงขั้นทุพพลภาพและได้รับการส่งต่อศูนย์ฟื้นฟู

5. ข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินงานเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

1. จังหวัดระนอง เป็นจังหวัดหนึ่งตามโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) ที่เชื่อมโยง 4 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัด นครศรีธรรมราช ดังนั้นการผลักดันให้งานอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม บรรลุอยู่ในนโยบายของจังหวัดซึ่ง สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของจังหวัด เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดระนองเห็นความสำคัญเป็นสิ่งที่หน่วยงานภาครัฐที่ เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการ

2. จังหวัดระนอง ตั้งอยู่ในภูมิศาสตร์ที่ดีเหมาะแก่การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าชายแดน โดยทำการขนส่ง ทั้งทางบกและทางเรือ ซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนาการค้าสู่ระดับสากลทางทะเล มีท่าเรือน้ำลึก ทั้งของการท่าเรือ แห่งประเทศไทยและของภาคเอกชนที่สามารถเชื่อมโยงกับสายการบินเรือสู่เอเชียได้และซีกโลกตะวันตก ดังนั้น การพัฒนาระบบความปลอดภัยในการขนส่งน่าจะเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญโดยเฉพาะความปลอดภัยในการขนส่ง สารเคมีและรังสีที่ผ่านช่องทางต่างๆ

3. การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดที่อำเภอเมืองระนอง โดยโรงงานขนาดใหญ่ส่วนใหญ่ เป็นโรงงานผลิตอาหารทะเล โรงงานแปรรูปอาหารทะเล และต่อเนื่องจากประมง ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งคุกคามทาง กายภาพที่สำคัญคือ เสียงดัง กลิ่น และพบว่าการบาดเจ็บจากการทำงานอยู่ในลำดับแรกของจังหวัดและรองมาโรค กระดูกและกล้ามเนื้อจากการทำงาน ดังนั้นหน่วยบริการสาธารณสุขจะต้องพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคจากการ ทำงานที่เน้นการบาดเจ็บจากการทำงานทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงแรงงานและ กระทรวงอุตสาหกรรมจะต้องมีมาตรการที่กำหนดให้ผู้ประกอบการลดความเสี่ยงหรือกำหนดมาตรการป้องกันเพื่อ ปกป้องสุขภาพให้กับผู้ปฏิบัติงาน

4. ควรมีการเตรียมความพร้อมในการรองรับปัญหาด้านการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ ซึ่งพบว่ามีปัญหา เรื่องระบบที่มีอยู่ในปัจจุบันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายพื้นที่เต็มประสิทธิภาพแล้ว และบ่อขยะใน ภาคเอกชนบางแห่งยังมีการดำเนินการไม่ถูกสุขลักษณะ

5. ควรมีติดตั้งจุดตรวจวัดการแผ่รังสีมลพิษทางอากาศที่ได้มาตรฐาน เนื่องจากยังไม่มีจุดตรวจวัดการแผ่ รังสีมลพิษทางอากาศในพื้นที่ ต้องอาศัยการอ้างอิงจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งปัจจุบันจังหวัดระนอง มี

แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ เพิ่มมากขึ้น กระจายอยู่ในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมืองระนอง ซึ่งการรายงานผลการเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมเรื่องวัสดุใช้สอย/ครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในการป้องกันผลกระทบด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่เสี่ยง

6. จังหวัดระนอง มีจำนวนแรงงานต่างด้าวอยู่เป็นจำนวนมาก จากข้อมูลพบว่ามีการกระจายแรงงานต่างด้าวถึง 67,513 คน และกระจายอยู่ทุกอำเภอของจังหวัด ดังนั้นการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยในแรงงานต่างด้าวก็เป็นเรื่องที่สำคัญและตอบรับกับนโยบายของรัฐบาล

7. สนับสนุนการดำเนินงานของเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช การปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำการเกษตรจากรูปแบบเดิมเป็นเกษตรกรที่มีความรู้อย่างแท้จริงในการทำเกษตร

8. ควรมีการพัฒนาการดำเนินงานในชุมชนให้เกิดเป็นชุมชนต้นแบบในด้านต่างๆ เช่น ด้านการบริหารจัดการขยะ ด้านการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

6. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาต่อไป

1. ควรมีการปรับปรุงข้อมูล occupational environmental health profile ให้มีความต่อเนื่องทุกปี และอยู่ในโปรแกรมสำเร็จรูป ทั้งมีการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลงข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลและดึงข้อมูลมาใช้ประโยชน์

2. การสนับสนุนให้มีการรายงานข้อมูลในระบบที่มีอยู่เช่นระบบ 43 แฟ้มใน Health Data Center ระบบข้อมูลจากระบบรายงานโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

7. ข้อจำกัดของการดำเนินงานครั้งนี้

การดำเนินงานภายในระยะเวลาที่จำกัด ทำให้มีการเก็บรวบรวมไม่เป็นระบบ และไม่ทราบปัญหา จึงได้ข้อมูลที่ไม่ตรงประเด็น ไม่มีเงินสนับสนุนการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงานอาชีวอนามัยของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง เป็นผู้รับผิดชอบงานใหม่

8. จุดเด่นของการดำเนินงานครั้งนี้

ผู้รับผิดชอบงานอาชีวอนามัยของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง มีความตั้งใจ การดำเนินงานเป็นอย่างดี โดยเป็นผู้ประสานงานหลักในการรวบรวมข้อมูล อีกทั้งเครือข่ายยินดีในการสนับสนุนข้อมูลในการจัดทำรายงาน occupational environmental health profile

9. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานจัดทำ occupational environmental health profile ของจังหวัดอื่นๆ

1. การจัดประชุมเครือข่ายในจังหวัด ควรแบ่งกลุ่มและมอบหมายการประสานงานการจัดทำข้อมูล เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

2. การเรียงเนื้อหาของ occupational environmental health profile ควรปรับให้เป็นไปตามบริบทของแต่ละจังหวัด

10. สิ่งคาดหวังในอนาคต

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถคัดเลือกข้อมูลบางประเด็นไปพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ
แก้ไขปัญหาเช่นจัดทำ GIS พื้นที่เสี่ยงหรือสถานประกอบการกลุ่มเสี่ยงฯลฯ
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลไปวางแผนพัฒนางานอาชีพอนามัยและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด
3. มีการประสานความร่วมมือด้านข้อมูลกับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการเชื่อมและแชร์ข้อมูล
ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมา

การดำเนินงานด้านข้อมูลข่าวสาร หรือสาระต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน อาจจะเป็นตัวเลข หรือข้อความที่นำมาจากหน่วยงานอื่น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ยังไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ หากจะนำไปใช้ประโยชน์ต้องผ่านการประมวลผลเบื้องต้น โดยมีข้อมูลพื้นฐานบนความถูกต้อง สมบูรณ์ ชัดเจน และกะทัดรัด เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับการนำไปใช้และความต้องการ ซึ่งกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม จึงได้ให้แต่ละจังหวัดมีการจัดเก็บข้อมูลที่สอดคล้อง เหมาะสมกับการนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่และฝ่ายต่างๆ ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดต่อไป

การจัดทำรายงานสถานการณ์อนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยระดับจังหวัดระนอง (Environmental Occupational Health Profile : EOHP) เป็นการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานโดยการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่มีอยู่ เพื่อนำมาวิเคราะห์ สรุปผล นำเสนอ เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำมาใช้ในอนาคต โดยนำมาวางแผนการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม โดยการขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เป็นเครือข่าย การจัดทำข้อมูลเพื่อนำไปต่อยอดในการพัฒนาในการทำกิจกรรมอื่นๆ

การดำเนินงานครั้งนี้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง ได้ดำเนินการทั้งจังหวัด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อการรวบรวมข้อมูลในการบูรณาการ เพื่อนำไปใช้ในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม และอาชีวอนามัย
2. เพื่อการนำข้อมูลมาจัดเป็นระบบ Profile ของพื้นที่
3. เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน นำไปสู่การป้องกัน ควบคุมโรคที่จะเกิดตามมาในอนาคต

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. หาแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
2. รวบรวมข้อมูลในปีที่ผ่านมาจากหลายๆส่วน เพื่อจัดการโครงสร้าง Environmental Occupational Health Profile
3. ติดตามข้อมูลที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
4. ขอข้อมูลจากเครือข่ายในจังหวัด เพื่อช่วยกันเติมเต็มข้อมูลส่วนที่ขาด ทั้งติดตามความก้าวหน้าของข้อมูลให้เป็นไปด้วยความถูกต้องและปัจจุบันมากที่สุด
5. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์
6. รวบรวมรายงาน สถานการณ์ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ในการจัดทำนโยบาย มาตรการป้องกัน เฝ้าระวัง ควบคุมโรคและภัยสุขภาพให้แก่ผู้ประกอบการในจังหวัดระนอง

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทราบข้อมูลสถานการณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพข้อมูล

2. มีข้อมูลที่ใช้ในการเฝ้าระวังหรือวางแผนการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยที่ใช้ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน
3. พัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยในจังหวัดระนอง และเขต
4. รูปแบบการจัดทำ EOHP ที่ขยายสู่พื้นที่อำเภออื่นๆ

บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Occupational and Environmental Health Profile)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1. ที่ตั้งและอาณาเขต

1.1 ที่ตั้ง

จังหวัดระนอง ตั้งอยู่ภาคใต้ตอนบนทางชายฝั่งตะวันตกของประเทศ ติดทะเลอันดามันและประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ระยะทางประมาณ 568 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 3,324.60 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,141,250 ไร่ เท่ากับ ร้อยละ 4.66 ของพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีเนื้อที่น้อยที่สุดของภาคใต้ เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เป็นอันดับที่ 60 ของประเทศไทย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ร้อยละ 86 และเป็นที่ราบ ร้อยละ 14 มีเกาะใหญ่น้อยในทะเลอันดามัน จำนวน 62 เกาะ

1.2 อาณาเขต

มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอเมือง อำเภอสวี อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร และอำเภอไชยา อำเภอนาโยง อำเภอบ้านตาขุน และอำเภอวิภาวดี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอกระบี่ จังหวัดพังงา และอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และมหาสมุทรอินเดีย

1.3 สภาพภูมิประเทศ

จังหวัดระนอง มีลักษณะเป็นรูปรียาวและแคบ ความยาว ประมาณ 169 กิโลเมตร ส่วนที่แคบอยู่ในเขตอำเภอกระบุรี มีความกว้างประมาณ 9 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขา ทางทิศตะวันออกมีเทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อน ภูเขาที่สูงที่สุด คือ ภูเขาพ้อตาโงงโดง สูงประมาณ 1,700 ฟุต พื้นที่มีลักษณะลาดเอียงจากทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก สู่ทะเลอันดามัน มีสภาพเป็นป่าชายเลนมีแม่น้ำกระบุรีกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ มีลำน้ำที่สำคัญ ได้แก่ คลองปากจั่น คลองลำเลียง และคลองละอุ่น มีหมู่เกาะในทะเลอันดามัน เป็นเกาะใหญ่ ได้แก่ เกาะสินไห เกาะพยาม เกาะช้าง เกาะเหลา เกาะหาดทรายดำ และแหลมนาว

1.4 สภาพภูมิอากาศ

เนื่องจากจังหวัดระนอง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของภาคใต้ จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้อย่างเต็มที่ ทำให้มีฝนตกชุกตลอดปี จนได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดที่มี “ฝนแปดแดดสี่” ในปี พ.ศ.2559 จังหวัดระนอง มีฝนตก จำนวน 198 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 4,924.9 มิลลิเมตร มีอุณหภูมิต่ำสุด 20.9 องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม และอุณหภูมิสูงสุด 38.4 องศาเซลเซียส ในเดือนพฤษภาคม จังหวัดระนองแบ่งฤดูกาลตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศออกเป็น 3 ฤดู คือ

1) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะนี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม จะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้อากาศร้อนทั่วไป อากาศจะร้อนที่สุดในเดือนเมษายน แต่ไม่ร้อนมากนัก เนื่องจากภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรอยู่ใกล้ทะเล กระแสลมและไอน้ำจากทะเล ทำให้อากาศคลายความร้อนลงไปมาก

2) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม จะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย และร่องความกดอากาศต่ำ จะพัดผ่านภาคใต้เป็นระยะๆ อีกด้วย จึงทำให้มีฝนตกมากตลอดฤดู และเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม จะมีฝนตกชุกที่สุดในรอบปี

3) ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในระยะนี้จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเย็นและแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลง และมีอากาศหนาวเย็น แต่เนื่องจากจังหวัดระนองอยู่ใกล้ทะเล อุณหภูมิจึงลดลงเล็กน้อยเป็นครั้งคราว อากาศไม่สู้จะหนาวเย็นมากนัก และตามชายฝั่งจะมีฝนตกทั่วไป แต่มีปริมาณไม่มาก

ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝน จังหวัดระนอง ตั้งแต่ปี 2550-2561 เฉลี่ยต่อเดือน มีดังนี้

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
2550	349.19
2551	315.63
2552	367.08
2553	276.27
2554	345.96
2555	463.73
2556	377.90
2557	400.13
2558	299.66
2559	445.60
2560	392.04
2561	405.79

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาระนอง

2. ข้อมูลการปกครอง

จังหวัดระนอง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 อำเภอ 30 ตำบล 178 หมู่บ้าน ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอกระบุรี อำเภอกะเปอร์ อำเภอละอุ่น และอำเภอสušสำราญ โดยพบว่าอำเภอกระบุรี เป็นอำเภอที่มีหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบมากที่สุด เท่ากับ 61 หมู่บ้าน รองลงมาอำเภอเมือง 38 หมู่บ้าน อำเภอกะเปอร์ เท่ากับ 34 หมู่บ้าน อำเภอละอุ่น 30 หมู่บ้าน และอำเภอสušสำราญ 15 หมู่บ้าน

อำเภอ	จำนวนตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชน (แห่ง)			จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แห่ง)					
	ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	รวม	อบจ.	เทศบาล นคร	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.
เมืองระนอง	9	38	19	12	1	-	2	5	4
กระบุรี	7	61	-	8	-	-	-	2	6
กะเปอร์	5	34	-	5	-	-	-	1	4
ละอุ่น	7	30	-	4	-	-	-	1	3
สุขสำราญ	2	15	-	2	-	-	-	1	1
รวม	30	178	19	31	1	-	2	10	18

ที่มา : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง

3. ข้อมูลการคมนาคม

3.1 การคมนาคมทางถนน

จังหวัดระนองอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 568 กิโลเมตร โดยสามารถเดินทางสู่จังหวัดระนองด้วยวิธีต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) โดยรถยนต์ส่วนบุคคล : จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ระยะทาง 90 กิโลเมตร แยกซ้ายเข้าเส้นทางสายหลัก คือ ทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ผ่านจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถึงสี่แยกปฐมพร จังหวัดชุมพร หรือสายรอง คือ ทางหลวงหมายเลข 4006 จากสามแยกราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ไปจดทางหลวงหมายเลข 41 อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

2) โดยรถประจำทาง : ปัจจุบันมีรถโดยสารปรับอากาศของบริษัทขนส่ง จำกัด และของเอกชนสายกรุงเทพฯ-ระนอง ออกจากสถานีขนส่งสายใต้ ถนนบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร ทุกวัน วันละหลายเที่ยวใช้เวลาเดินทางประมาณ 8 ชั่วโมง

การคมนาคมภายในเมืองระนอง

เส้นทางคมนาคมภายในจังหวัด มีถนนลาดยางของทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัดสามารถติดต่อกันได้สะดวกทุกอำเภอ และถนนคอนกรีตเสริมเหล็กของเทศบาลเมืองระนอง จำนวน 13 สาย คือ ถนนท่าเมือง ถนนเรือราษฎร์ ถนนชาติเฉลิม ถนนเพิ่มผล ถนนชลระอุ ถนนลู่วัง ถนนกำลังทรัพย์ ถนนดับคดี ถนนทวีสินคำ ถนนผาดาด ถนนราษฎร์พาณิชย์ ถนนกิจผดุง และถนนบำรุงสถานที่สามารถติดต่อกันได้สะดวกในเขตเทศบาลเมืองระนอง โดยจะมีรถสองแถวบริการในเขตเทศบาลเมือง และวิ่งรอบเมือง เส้นทางคมนาคมต่างอำเภอของจังหวัดระนอง มีรถสองแถวขนาดใหญ่เป็นพาหนะหลัก หรืออาจจะไปใช้บริการรถโดยสารที่วิ่งระหว่างจังหวัดที่สถานีขนส่ง และมีบริการให้เช่ารถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์สำหรับผู้ต้องการความเป็นส่วนตัว หรืออาจจะเช่าเหมารถตู้พร้อมคนขับสำหรับผู้ที่มาเป็นหมู่คณะ

การเดินทางจากจังหวัดระนองไปจังหวัดใกล้เคียง

เส้นทางคมนาคม สามารถขึ้นรถที่สถานีขนส่งจังหวัดระนอง ซึ่งมีรถโดยสารประจำทางไปยังชุมพร หลังสวน สุราษฎร์ธานี ตะกั่วป่า กระบี่ ภูเก็ต นครศรีธรรมราช และหาดใหญ่ ตามเส้นทาง ดังนี้

ระนอง-ชุมพร ระยะทาง 122 กิโลเมตร

ระนอง-หาดใหญ่ ระยะทาง 508 กิโลเมตร
 ระนอง-ตะกั่วป่า ระยะทาง 174 กิโลเมตร
 ระนอง-หลังสวน-สุราษฎร์ธานี ระยะทาง 223 กิโลเมตร
 ระนอง-ตะกั่วป่า-ภูเก็ต ระยะทาง 300 กิโลเมตร
 ระนอง-กระบี่ ระยะทาง 318 กิโลเมตร
 ระนอง-นครศรีธรรมราช ระยะทาง 356 กิโลเมตร

3.2 การคมนาคมทางรถไฟ

จังหวัดหวัดระนองไม่มีเส้นทางรถไฟ หากประสงค์จะเดินทางโดยรถไฟ สามารถใช้รถไฟที่สถานีรถไฟชุมพร แล้วต่อรถโดยสารประจำทางชุมพร-ระนอง ระยะทาง 122 กิโลเมตร ในอนาคตจังหวัดระนอง จะมีทางรถไฟเชื่อมต่อจากจังหวัดชุมพร ในประมาณปี พ.ศ. 2565

3.3 การคมนาคมทางอากาศ

จังหวัดระนองมีท่าอากาศยานพาณิชย์ 1 แห่ง ทางวิ่งขนาด 45x2,000 เมตร งบประมาณก่อสร้าง 470 ล้านบาท เปิดเส้นทางบินตรงกรุงเทพฯ -ระนอง ผู้ให้บริการ จำนวน 2 ราย คือ สายการบินบินนกแอร์ เปิดให้บริการทุกวัน วันละ 2 เที่ยวบิน และสายการบินแอร์เอเชีย เปิดให้บริการทุกวัน วันละ 1 เที่ยวบิน ใช้เวลาในการเดินทาง 1 ชั่วโมง 10 นาที

3.4 การคมนาคมทางน้ำ

การคมนาคมทางน้ำ จะเป็นการเดินทางภายในจังหวัด โดยเดินทางทางน้ำไปเกาะช้างและเกาะพยาม ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ซึ่งจะมีให้เรือเมล์ให้บริการ วันละ 2 เที่ยวบิน เช้าเวลา 9.00 น. และเที่ยวบ่าย เวลา 15.00 น. และมีเรือสปีดโบ๊ท ให้บริการวันละ 8 เที่ยวบิน

4. โครงสร้างประชากร

4.1 โครงสร้างประชากร

จำนวนประชากร สำนักทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 ทั้งจังหวัด มีจำนวน 177,338 คน เมื่อแยกรายละเอียดแต่ละอำเภอ พบว่า อำเภอเมือง เป็นอำเภอที่มีประชากรอาศัยอยู่มากที่สุด เท่ากับ 81,064 คน รองลงมาอำเภอกระบุรี เท่ากับ 46,983 คน อำเภอกะเปอร์ เท่ากับ 21,235 คน อำเภอละอุ่น เท่ากับ 14,648 คน และอำเภอสูขสรัราษฎร เท่ากับ 13,408 คน

อำเภอ	จำนวนประชากรปี 2562 (คน)								
	ประชากรไทย (คน)						รวม (คน)	หญิง ตั้งครรภ์	ผู้พิการ
	อายุ (ปี)								
	0-14 ปี		15-59 ปี		60 ปีขึ้นไป				
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง			
เมือง	7,864	7,458	27,285	26,342	5,627	6,488	81,064	341	728
กระบุรี	4,185	4,134	16,000	15,022	3,623	4,019	46,983	108	620
กะเปอร์	2,394	2,176	6,990	6,847	1,397	1,431	21,235	125	238
ละอุ่น	1,468	1,423	4,996	4,813	966	982	14,648	49	210

อำเภอ	จำนวนประชากรปี 2562 (คน)								
	ประชากรไทย (คน)						รวม (คน)	หญิง ตั้งครรภ์	ผู้พิการ
	อายุ (ปี)								
	0-14 ปี		15-59 ปี		60 ปีขึ้นไป				
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง			
สุขสำราญ	1,675	1,688	4,284	4,207	743	811	13,408	55	240
รวม	17,586	16,879	59,555	57,231	12,356	13,731	177,338	678	2,036

ที่มา : 1. รายงาน HDC สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง

2. กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อฯ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง

จำนวนประชากรต่างด้าว ณ 11 กรกฎาคม 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 67,513 คน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง เท่ากับ 50,694 คน รองลงมาอำเภอกระบุรี เท่ากับ 10,759 คน และอำเภอกะเปอร์ เท่ากับ 1,341 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อำเภอ	ต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียน จัดหางาน ปี 2561	State Lss	มอร์แกน	รวม
เมืองระนอง	28,464	21,695	535	50,694
กระบุรี	8,539	2,220	-	10,759
กะเปอร์	2,194	682	-	2,876
ละอุ่น	1,141	200	-	1,341
สุขสำราญ	478	1,365	-	1,843
รวม	40,816	26,162	535	67,513

ที่มา : - สำนักงานจัดหางานจังหวัดระนอง

- กลุ่มงานประกันสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศหรือข้อมูลมลพิษอื่นๆ

2.1 การประกอบอาชีพสูงสุด 10 อันดับแรก

1) จำนวนผู้ประกอบอาชีพจำแนกตามประเภทอาชีพของประชากร

ลำดับ	อาชีพ	จำนวนผู้ประกอบอาชีพ (คน)
1	รับจ้างทั่วไป	131,124
2	ทำสวน	58,924
3	ทำไร่	35,445
4	ข้าราชการ	31,403
5	แม่บ้าน	20,868

ลำดับ	อาชีพ	จำนวนผู้ประกอบการอาชีพ (คน)
6	งานบริการ	18,936
7	ค้าขาย	16,507
8	เลี้ยงสัตว์	9,020
9	ประมง	8,231
10	โรงงาน (ผู้ควบคุมเครื่องจักร)	1,641

ที่มา : รายงาน HDC สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง

จำนวนผู้ประกอบการอาชีพจำแนกตามประเภทอาชีพของประชากร 10 อันดับแรก ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 131,124 คน รองลงมาประกอบอาชีพทำสวน มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 58,924 คน ประกอบอาชีพทำไร่ มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 35,445 คน ประกอบอาชีพข้าราชการ มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 31,403 คน ประกอบอาชีพแม่บ้าน มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 20,868 คน ประกอบอาชีพงานบริการ มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 18,936 คน ประกอบอาชีพค้าขาย มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 16,507 คน ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 9,020 คน ประกอบอาชีพประมง มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 8,231 คน และประกอบอาชีพโรงงาน (ควบคุมเครื่องจักร) มีจำนวนทั้งสิ้น เท่ากับ 1,641 คน

2.2 ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัด

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระนองส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม โดยข้อมูลสะสม ณ ธันวาคม 2561 จำนวนโรงงานรวมทั้งสิ้น จำนวน 331 โรงงาน และมีคนงานทั้งสิ้น จำนวน 7,395 คน

2.1 อุตสาหกรรม ที่มีการลงทุนสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่

1) อุตสาหกรรมหมวดอาหาร ประกอบด้วยการผลิตเกี่ยวกับสัตว์น้ำเป็นหลัก เช่น การแปรรูปอาหารทะเล รองลงมาได้แก่ การผลิตเกี่ยวกับการทำน้ำแข็งหรืออบต ย่อยน้ำแข็ง และการผลิตเกี่ยวกับอาหารสัตว์ (ปลาป่น) ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 72 โรงงาน โดยมีคนงาน 4,380 คน

2) อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ประกอบด้วยการไส ข่อยไม้แปรรูป แปรรูปไม้ยางพารา รองลงมา ได้แก่ การเลื่อยไม้ ทำวงกบประตู หน้าต่างไม้ และการเครื่องเรือนจากไม้ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 35 โรงงาน โดยมีคนงาน 532 คน

3) อุตสาหกรรมหมวดขนส่ง ประกอบด้วยการผลิตเกี่ยวกับยานที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ หรือส่วนประกอบของยานดังกล่าว เป็นหลัก เช่น การซ่อมรถยนต์และเครื่องยนต์ รองลงมา ได้แก่ การผลิตเกี่ยวกับการซ่อมเรือ และการทำท่อไอเสียรถยนต์ ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 37 โรงงาน โดยมีคนงาน 392 คน

2.2 อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดระนอง คือ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมง ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล ห้องเย็น โรงน้ำแข็ง โรงปลาป่น เป็นต้น

1) อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลและห้องเย็น มีโรงงานแปรรูปอาหารทะเล จำนวน 1 โรงงาน และห้องเย็น จำนวน 1 โรงงาน

2) อุตสาหกรรมบดย่อยน้ำแข็ง

3) อุตสาหกรรมการผลิตปลาป่น

ประเภทกิจการ	จำนวนโรงงาน	จำนวนคนงาน
แปรรูปอาหารทะเล	1	48
ห้องเย็น	1	20

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง 2561

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม (อ้างอิงรหัสและประเภทโรงงาน ตามกระทรวงอุตสาหกรรม 107 ประเภท)

1) จำแนกตามโรงงาน

ในนิคมอุตสาหกรรม	จำนวน 0 โรงงาน
นอกนิคมอุตสาหกรรม	จำนวน 321 โรงงาน
- โรงงานจำพวกที่ 1	จำนวน 8 โรงงาน
- โรงงานจำพวกที่ 2	จำนวน 64 โรงงาน
- โรงงานจำพวกที่ 3	จำนวน 249 โรงงาน

ลำดับ	หมวดอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	จำนวนคนงาน (คน)
1	อุตสาหกรรมเกษตร (ผลิตภัณฑ์จากพืช)	13	352
2	อุตสาหกรรมอาหาร	72	4,380
3	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	8	85
4	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	33	532
5	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	5	31
6	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	7	75
7	อุตสาหกรรมยาง	7	60
8	อุตสาหกรรมพลาสติก	5	69
9	อุตสาหกรรมโลหะ	24	201
10	อุตสาหกรรมโลหะ	18	53
11	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐาน	3	103
12	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	16	153
13	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	1	1
14	อุตสาหกรรมขนส่ง	36	392
15	อุตสาหกรรมอื่นๆ	73	908
รวม		321	7,395

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง ณ 11 ธันวาคม 2562

2.3 ข้อมูลการเกษตร

จำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพเพาะปลูกพืชต่างๆ เช่น การทำไร่ ทำนา ทำสวน (ยกเว้นการทำปศุสัตว์ และการทำประมง)

อำเภอ	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร					
	ปาล์มน้ำมัน	ทุเรียน	มังคุด	ยางพารา	กาแฟโรบัสต้า	ทำนา
1. เมืองระนอง	2,147	412	430	1,407	17	0
2. กระบุรี	3,725	1,21	713	4,634	869	47
3. กะเปอร์	1,990	435	174	1,730	250	1
4. ละอุ่น	1,414	630	533	1,498	218	0
5. สุขสำราญ	841	135	205	1,067	7	1

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง ณ ตุลาคม 2562

จำนวนพื้นที่ปลูกพืชที่สำคัญจำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนพื้นที่ปลูกพืชสำคัญ (ไร่)					
	ปาล์มน้ำมัน	ทุเรียน	มังคุด	ยางพารา	กาแฟโรบัสต้า	ทำนา
1. เมืองระนอง	26,029	903	1,885	33,891	682	0
2. กระบุรี	46,427	20,553	6,842	175,612	47,724	440
3. กะเปอร์	38,429	2,553	1,145	45,166	2,539	14
4. ละอุ่น	22,472	15,066	3,988	79,393	5,969	0
5. สุขสำราญ	11,033	139	1,182	19,948	172	90

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง ณ ตุลาคม 2562

2.4 โครงการรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

โครงการรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) จังหวัดระนอง ที่ได้รับความเห็นชอบ โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2557 จำนวน 1 แห่ง คือ โครงการทำเหมืองแร่ดินขาว ของบริษัทเหมืองแร่สิน-ประดิษฐ์ จำกัด ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านทุ่งคา ตำบลหาดส้มแป้น อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

2.5 วิสาหกิจชุมชน

จำนวนวิสาหกิจชุมชนที่ขอจดทะเบียนทั้งหมด จำนวน 205 ราย แยกรายอำเภอได้ดังนี้

อำเภอ	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองระนอง	47	752
กระบุรี	62	1,472
กะเปอร์	40	795
ละอุ่น	28	575
สุขสำราญ	28	523

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง ข้อมูล ณ มีนาคม 2562

2.6 สถานที่จำหน่ายสารเคมี ปริมาณการนำเข้าสารเคมี และกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์

2.6.1 จำนวนสถานที่เก็บวัตถุดิบอันตรายที่เป็นสารเคมีของจังหวัดระนอง

ที่	สถานที่เก็บ	ที่อยู่	รหัสวัตถุอันตราย	ชื่อวัตถุอันตราย	ปริมาณ (กก.)
1	ห้างหุ้นส่วนจำกัด อาร์เอส อาร์ เทรดดิ้ง	12/32 ถนนดับคดี ตำบลเขานิเวศน์ อำเภอเมือง	1038	เมทิลีนคลอไรด์ หรือไดคลอโรมีเทน	40,000

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง ณ 11 ธันวาคม 2562

2.6.2 ข้อมูลกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์

กลุ่มผักอินทรีย์	กลุ่มข้าวอินทรีย์	กลุ่มปศุสัตว์อินทรีย์
5	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง

2.7 ข้อมูลสารเคมี

2.7.1 สารเคมีที่มีปริมาณการใช้และเก็บในจังหวัด

ลำดับ	สารเคมีที่ใช้	Cas No.	จำนวนโรงงาน	ปริมาณการเก็บ (กก.หรือลิตร/ปี)
1	LPG	68476-85-7	3	44,000
2	SODIUM HYPOCHLORITE	7681-52-9	5	26,725
3	AMMONIA	7664-41-7	6	18,030
4	CARBON DIOXIDE	124-38-9	1	15,000
5	Anhydrous Ammonia, Liquified	7664-41-7	6	9,960
6	CALCIUM HYPOCHLORITE	7778-54-3	2	5,200
7	Anhydrous Ammonia Liquid	7664-41-7	11	3,560
8	Sodium Hydroxide	1310-73-2	1	3,000
9	Sodium Hydro Chlorite		1	3,000
10	Sodium Chloride	7647-14-5	2	2,450
11	Chlorine	7782-50-5	8	1,610
12	Anhydrous Ammonia,Liquified	7664-41-7	3	1,600
13	Anhydrous Ammonia, Liquid	7664-41-7	3	1,420
14	PENTA-SODIUM TRIPHOSPHATE	7758-29-4	1	1,375
15	SODIUM HYDROGEN CARBONATE	144-55-8	1	1,300
16	Anhydrous Ammonia Liquified	7664-41-7	3	1,250
17	Ammonia		1	900
18	SODIUM CARBONATE	497-19-8	1	800

ลำดับ	สารเคมีที่ใช้	Cas No.	จำนวนโรงงาน	ปริมาณการเก็บ (กก.หรือลิตร/ปี)
19	Anhydrous Ammonia ,Liquified	7664-41-7	1	600
20	SODIUM CITRATE	60-04-2	1	500
21	GLYCINE		1	400
22	Clorine Dioxide		1	400
23	SODIUM HYPOCHLORITE		1	400
24	Thinner		3	310
25	Arsemic Acid Boric Boron	64-19-7	1	250
26	CITRIC ACID	77-92-9	1	250
27	แอลกอฮอล์		2	230
28	HYDROCHLORIC ACID	7647-01-0	1	200
29	Hydrogen Peroxide	7647-01-0	1	200
30	Chlorine 10%	7782-50-5	1	100
31	Lacquer		3	72
32	CALCIUM HYPOCHORITE		1	50
33	CALCIUM HYPOCHLORITE		1	50
34	AVAILABLE CHLORINE 65%		1	50
35	Sulphur	7704-34-9	1	50

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง ณ 11 ธันวาคม 2562

2.7.2 ปริมาณสารเคมีทางการเกษตรที่ใช้ในจังหวัด

ลำดับ	รายชื่อสารเคมี (ชื่อการค้าหรือชื่อสามัญ)	ปริมาณการใช้/ปี
1	พาราควอต สูตร 27.6% W/VS	7,840 ลิตร
2	ไกลโฟเซต สูตร 48% W/VSL	2,929 ลิตร
3	คลอร์ไพริฟอส สูตร 421.45	677 ลิตร
	คลอร์ไพริฟอส สูตร 421.45	380 กิโลกรัม

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัดระนอง

2.8 ข้อมูลผลการตรวจสภาพแวดล้อมการทำงาน

2.8.1 ผลการตรวจวัดสภาพแวดล้อมการทำงานในสถานประกอบการ จำแนกตามประเภทโรงงาน และสิ่งคุกคาม โดยในปี 2562 จังหวัดระนอง โดยสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดระนอง ได้ดำเนินการตรวจด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการทั้งสิ้น 130 แห่ง 162 ครั้ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งสิ้น 4,937 คน จำแนกเป็นเพศชาย 2,185 คน (ร้อยละ 44.26) เพศหญิง 2,752 คน (ร้อยละ 55.74) ส่วนผลการตรวจความปลอดภัยในการทำงานในปีนี้มีสถานประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายจำนวน 2 แห่ง ซึ่งทั้งหมดนี้เจ้าหน้าที่จะดำเนินการโดยการออกคำสั่งให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติงาน

2.8.2 ผลการตรวจวัดสภาพแวดล้อมการทำงานในหน่วยบริการสาธารณสุข จำแนกตามหน่วยบริการ และสิ่งคุกคาม

สิ่งคุกคาม	ร.พ.ระนอง		ร.พ.สุขสำราญ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กายภาพ	104	21.98	8	9.30
2. ชีวภาพ	163	34.46	0	0
3. เคมี	85	17.97	0	0
4. กายศาสตร์	233	49.26	29	38.60
5. จิตวิทยาสังคม	88	18.60	15	6.60
6. อุบัติเหตุ/สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย	112	23.67	8	29.30
7. อักเสบและภัยพิบัติ	68	14.37	12	16.2
8. คุณภาพอากาศ	19	4.01	-	-
รวม	473	100	76	100

2.8.3 การดำเนินการโครงการสถานประกอบการปลอดโรคปลอดภัย ภายใจเป็นสุขของสถานประกอบการและการจัดบริการ Wellness center

ในปี 2562 มีการดำเนินงาน จำนวน 1 สถานประกอบการ คือ บริษัทเฮอริเทจ โกรวเวอร์คอร์ปอเรชั่น อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง

2.9 ความเข้มข้นของมลพิษทางอากาศในบรรยากาศ

จังหวัดระนอง ไม่มีสถานีวัดคุณภาพอากาศ จึงประเมินคุณภาพอากาศได้จากสถานีวัดจากจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งตั้งอยู่บริเวณภายในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 14 ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยสามารถตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศได้ 6 พารามิเตอร์ ดังนี้

- 1) ก๊าซโอโซน (O_3) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง
- 2) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง
- 3) ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เฉลี่ย 8 ชั่วโมง
- 4) ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง
- 5) ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง
- 6) ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง

ที่มา : กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ

<http://air4thai.pcd.go.th/webV2/index.php>

2.9.1 ผลการตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$)

ผลการตรวจวัดฝุ่นละอองขนาด ไม่เกิน 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$) จากสถานีวัดจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งตั้งอยู่บริเวณภายในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 เวลา 13.00 น. เท่ากับ $19 \mu g/m^3$

2.9.2 ผลการตรวจวัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂)

ผลการตรวจวัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) จากสถานีวัดจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งตั้งอยู่บริเวณภายในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 เวลา 13.00 น. เท่ากับ 1 ppb.

2.9.3 ผลการตรวจวัดก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂)

ผลการตรวจวัดก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) จากสถานีวัดจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งตั้งอยู่บริเวณภายในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 เวลา 13.00 น. เท่ากับ 2 ppb.

2.9.4 ผลการตรวจวัดก๊าซโอโซน (O₃)

ผลการตรวจวัดก๊าซโอโซน (O₃) จากสถานีวัดจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งตั้งอยู่บริเวณภายในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 เวลา 13.00 น. เท่ากับ 36 ppb.

2.9.5 ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศอื่นๆ (ถ้ามี)

2.8.1 ผลการตรวจวัดก๊าซก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) จากสถานีวัดจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งตั้งอยู่บริเวณภายในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 เวลา 13.00 น. เท่ากับ 0.34 ppm.

2.8.2 ผลการตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) จากสถานีวัดจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งตั้งอยู่บริเวณภายในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 เวลา 13.00 น. เท่ากับ 33 ug/m³

2.10 สถิติอุบัติภัยสารเคมี 3 ปี ย้อนหลัง

2.10.1 สถิติอุบัติภัยสารเคมี 3 ปี ในพื้นที่

สถิติการเกิดอุบัติภัยจากสารเคมีในจังหวัดระนอง ตั้งแต่ปี 2559–2561 จังหวัดระนอง ไม่พบการเกิดอุบัติภัยจากสารเคมี โดยพบล่าสุดเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2547 เกิดก๊าซแอมโมเนียรั่วในโรงงานอาหารแช่แข็งแห่งหนึ่ง ในพื้นที่อำเภอเมืองระนอง มีผู้ได้รับบาดเจ็บเข้ารับรักษาในโรงพยาบาล 67 ราย พักรักษาในโรงพยาบาล 33 ราย ด้วยอาการแน่นหน้าอก แสบตา อาเจียน ชักเกร็ง ไม่มีผู้เสียชีวิต สาเหตุเกิดจากท่อส่งก๊าซแอมโมเนียรั่ว

นอกจากนี้จากโครงการเฝ้าระวังสารตะกั่วในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดระนอง ในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 โดยการสุ่มเก็บตัวอย่างฝุ่นจากพื้นห้อง ประตู หน้าต่าง รั้ว ถนนห้อง เครื่องเล่นสนาม ของเล่นต่างๆ ตู้ชั้นเก็บของ จำนวน 10 จุดต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง โดยดำเนินสุ่มเก็บในพื้นที่อำเภอเมืองระนอง จำนวน 2 แห่ง พบ ระดับตะกั่วมีค่าเกินมาตรฐาน (4.3 ไมโครกรัมต่อพื้นที่ 100 ตารางเซนติเมตร) 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 25) ค่าที่พบอยู่ในช่วง 0.24-64.10 ไมโครกรัมต่อพื้นที่ 100 ตารางเซนติเมตร และได้ตรวจระดับตะกั่วด้วยเครื่อง Portable XRF Analyzer ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สามารถอ่านระดับตะกั่วได้โดยตรงด้วยการตรวจวัดพื้นที่ผิววัสดุ พบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สุ่ม 3 แห่ง ในพื้นที่อำเภอเมือง จำนวน 163 ตัวอย่าง มีระดับตะกั่วต่ำสุด คือ ตรวจไม่พบสูงสุด 159,200 ส่วนในล้านส่วน เกินมาตรฐาน 100 ส่วนในล้านส่วน จำนวน 44 ตัวอย่าง (ร้อยละ 26.99)

โดยสรุป พบตะกั่วสูงสุดในเครื่องเล่นสนาม ร้ว ประตู หน้าต่างที่เป็นโลหะ หรือ ซึ่งมักจะทาด้วยสีน้ำมัน ส่วนผนังภายในอาคาร ส่วนใหญ่ทาสีน้ำ จะพบตะกั่วในระดับไม่สูง ส่วนของเล่นเด็ก พบตะกั่วสูงเกินมาตรฐานในพวกสื่อการสอนรูปทรงปริมาตรสี่เหลี่ยมที่เป็นหนังเทียมสีสดใส และในล๊อคเกอร์ชั้นไม้สีสนต่างๆ เช่น สีเหลือง เขียว ส้ม

ปีงบประมาณ 2559 ในเดือนพฤษภาคม ได้ดำเนินการทดสอบตรวจหาสารตะกั่วโดยการขีดฝุ่นที่มือเด็ก 1 คนต่อศูนย์พัฒนาเด็ก 1 แห่ง ภายหลังจากสัมผัสเครื่องเล่นสนามและของเล่นในห้องเรียน ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล 5 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่ง ภาพรวมฝุ่นจากมือเด็ก พบสารตะกั่วทุกคน อยู่ในช่วง 0.001-1.850 ไมโครกรัมต่อตัวอย่าง

ปีงบประมาณ 2560 ในเดือนพฤศจิกายน ได้สุ่มตรวจระดับตะกั่วในเลือดแบบ real time ในเด็กปฐมวัยกลุ่มเสี่ยง (อายุต่ำกว่า 6 ปี) ที่ผู้ปกครองทำงานร้อยละตะกั่ว (มาดอวน) ในพื้นที่สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ กำพวน อำเภอสหัสขันธ์ จำนวน 122 คน และ รพ.สต.บ้านหินช้าง อำเภอมืองระนอง จำนวน 8 คน ผลการตรวจเลือดเด็กปฐมวัยกลุ่มเสี่ยงพื้นที่สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ กำพวน อำเภอสหัสขันธ์ พบระดับตะกั่ว เกินค่าอ้างอิงของ CDC (เท่ากับ 5 $\mu\text{g}/\text{dl}$) จำนวน 89 คน พื้นที่ รพ.สต.บ้านหินช้าง อำเภอมืองระนอง พบระดับตะกั่ว เกินค่าอ้างอิงของ CDC จำนวน 5 คน

2.11 สถานที่จัดการมูลฝอย น้ำเสีย และสิ่งปฏิกูล

จังหวัดระนอง มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งและกำจัดขยะมูลฝอย มีจำนวน 17 แห่ง จากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 30 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 56.67 ของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระนอง โดยมีรถเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยเป็นของตนเอง และให้บริการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยในพื้นที่ความรับผิดชอบ ส่วนการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ให้บริการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย จำนวน 13 แห่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งได้ให้บริหารชุดหลุม เพื่อให้ประชาชนฝังกลบขยะมูลฝอยประจำแต่ละบ้าน ดังตาราง

การจัดการขยะของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	องค์การบริหารส่วนตำบล
มีบริการจัดการขยะมูลฝอย	ทม.ระนอง ทม.บางรี	ทต.น้ำจืด ทต.ละอุ่น ทต.หงาว ทต.ปากน้ำท่าเรือ ทต.ปากน้ำ ทต.กะเปอร์ ทต.ราชกรูด ทต.บางนอน ทต.กำพวน	อบต.มะมุ อบต.ปากจั่น อบต.บางแก้ว อบต.กะเปอร์ อบต.หาดส้มแป้น อบต.นาคา
รวม 17 แห่ง	2 แห่ง	9 แห่ง	6 แห่ง

การจัดการขยะของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	องค์การบริหารส่วนตำบล
ไม่มีบริการจัดการขยะมูลฝอย	-	ทต.จ.ป.ร.	อบต.น้ำจืด อบต.ลำเลียง อบต.น้ำจืดน้อย อบต.บางใหญ่ อบต.ละอูนเหนือ อบต.บางพระเหนือ อบต.หาว อบต.ทรายแดง อบต.เกาะพยาม อบต.บ้านนา อบต.ม่วงกลวง อบต.บางหิน
รวม 13 แห่ง	-	1 แห่ง	12 แห่ง

ที่มา : รายงานการสำรวจและประเมินการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงาน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 ภูเก็ต ข้อมูล
ณ ปี พ.ศ.2561

การกำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดระนอง มีจำนวน 13 แห่ง ซึ่งเป็นการกำจัดแบบไม่ถูกต้อง
กล่าวคือ การเทกองกลางแจ้ง (Open Dump) จำนวน 12 แห่ง และการเผาด้วยเตาเผาที่ไม่มีระบบกำจัดมลพิษ
ทางอากาศ จำนวน 1 แห่ง ดังตารางและรูป

ลำดับ	หน่วยงาน	ปริมาณ ขยะ (ตัน/วัน)	สถานที่กำจัดขยะ	เนื้อที่ (ไร่)	วิธีการกำจัดขยะ
	อำเภอกระบุรี				
1	เทศบาลตำบลน้ำจืด	5	บ้านบกราย ม.8 ต.น้ำจืด	7	เทกอง
2	อบต.ปากจั่น	0.25	บ้านปากจั่น ม.4 ต.ปากจั่น	1	เทกองในหลุม
3	อบต.มะมุ	0.365	พื้นที่ ม.6 ต.มะมุ	1	เทกองในหลุม
	อำเภอละอูน				
4	เทศบาลตำบลละอูน	2	บ้านละอูนใต้ ม.5 ต.ละอูนใต้	1	เทกองในหลุม
5	อบต.บางแก้ว	2.9	พื้นที่ ม.4 ต.บางแก้ว	1	เทกอง

ลำดับ	หน่วยงาน	ปริมาณ ขยะ (ตัน/วัน)	สถานที่กำจัดขยะ	เนื้อที่ (ไร่)	วิธีการกำจัดขยะ
	อำเภอเมือง				
6	หจก.เอซีเจคอนสตรัคชั่น (พื้นที่ ทต.ปากน้ำท่าเรือ)	72.3	พื้นที่ ม.5 ต.ปากน้ำ	14	เทกองในหลุมและฝัง กลบเป็นครั้งคราว
7	เทศบาลตำบล บางนอน	13.622	บ้านห้วยค้ำควม ม.1 ต.บาง นอน	10	เทกอง
8	เทศบาลตำบลหางว	2.5	ซอยสุสาน ม.1 ต.หางว	2	เตาเผา และเทกอง ในหลุม
9	เทศบาลตำบลราชกรุ	4.5	ม.3 ต.ราชกรุ	2	เทกองในหลุม
10	อบต.หาดส้มแป้น	1.013	บ้านทุ่งคา ม.1 ต.หาดส้มแป้น	2	เทกอง
	อำเภอกะเปอร์				
11	เทศบาลตำบลกะเปอร์	8	บ้านบางลำพู ม.3 ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์	25	เทกอง และฝังกลบ เป็นครั้งคราว
	อำเภอสหัสขันธ์				
12	เทศบาลตำบลกำพวน	1.2	พื้นที่ ม.3 ต.กำพวน	8-2-65	เทกอง
13	อบต.นาคา	3	พื้นที่ ม.2 ต.นาคา	4	เทกอง

ที่มา : รายงานการสำรวจและประเมินการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงาน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 ภูเก็ต
ข้อมูล ณ ปี พ.ศ.2562

การจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม

จังหวัดระนองได้จัดกลุ่มพื้นที่ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย (Cluster) ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1
เทศบาลตำบลน้ำจืด กลุ่มที่ 2 เทศบาลตำบลบางนอน กลุ่มที่ 3 เทศบาลตำบลปากน้ำ และกลุ่มที่ 4 เทศบาลตำบล
กะเปอร์ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เทศบาลตำบลน้ำจืด เป็นศูนย์หลักในการจัดการขยะมูลฝอยโซนอำเภอกะบุรีและอำเภอละอุ่น
มีพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย 7 ไร่ และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมทั้งขยะมูลฝอย จำนวน 5 แห่ง ได้แก่
เทศบาลตำบลน้ำจืด เทศบาลตำบลละอุ่น องค์การบริหารส่วนตำบลปากจั่น องค์การบริหารส่วนตำบลมะมุ และ
องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว

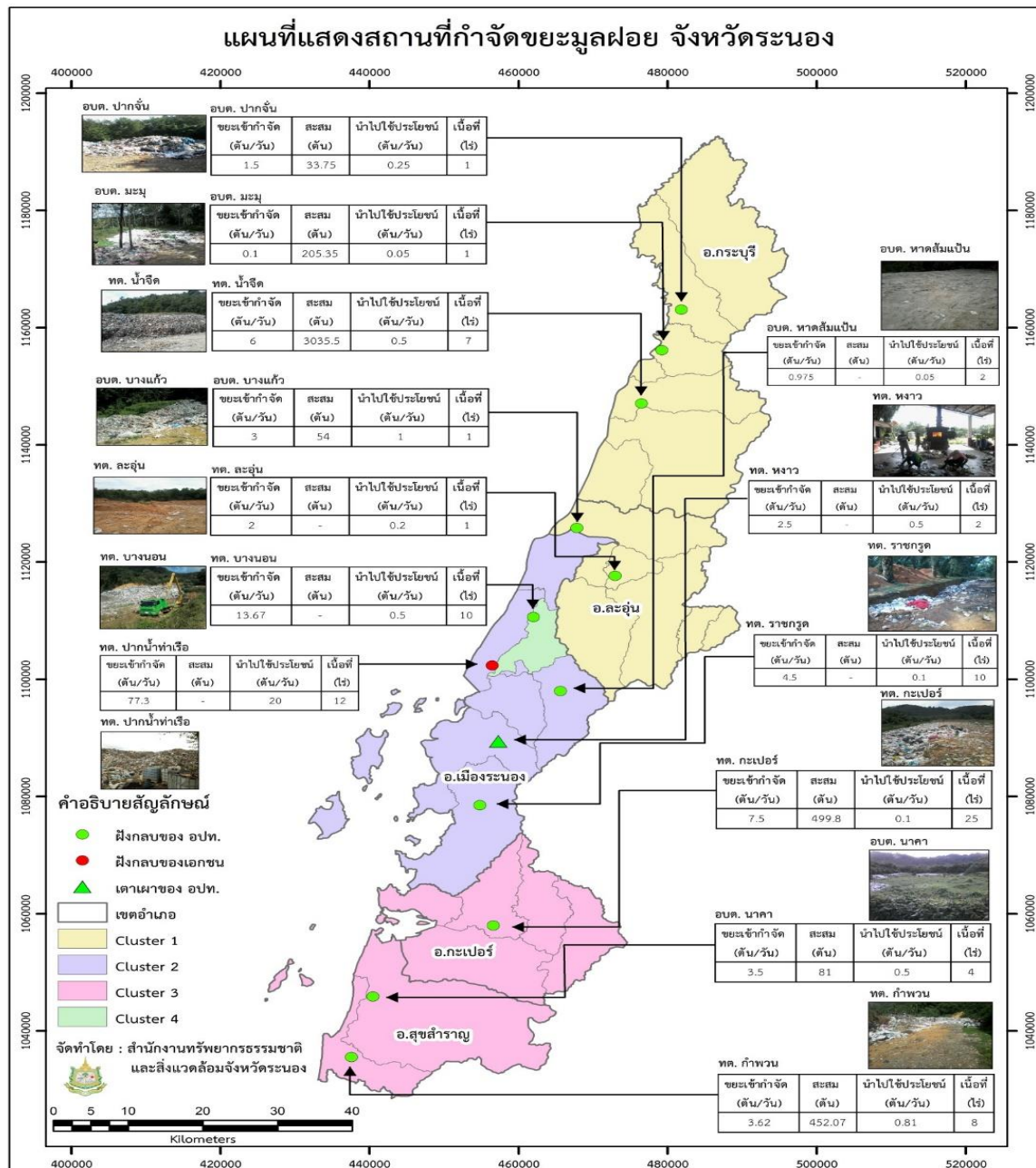
กลุ่มที่ 2 เทศบาลตำบลบางนอน มีพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย 10 ไร่ ไม่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วม
ทั้งขยะมูลฝอย

กลุ่มที่ 3 เทศบาลตำบลปากน้ำ เป็นศูนย์หลักในการจัดการขยะมูลฝอยโซนอำเภอเมือง มีองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมทั้งขยะมูลฝอย จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองระนอง เทศบาลเมืองบางริ้น เทศบาลตำบล

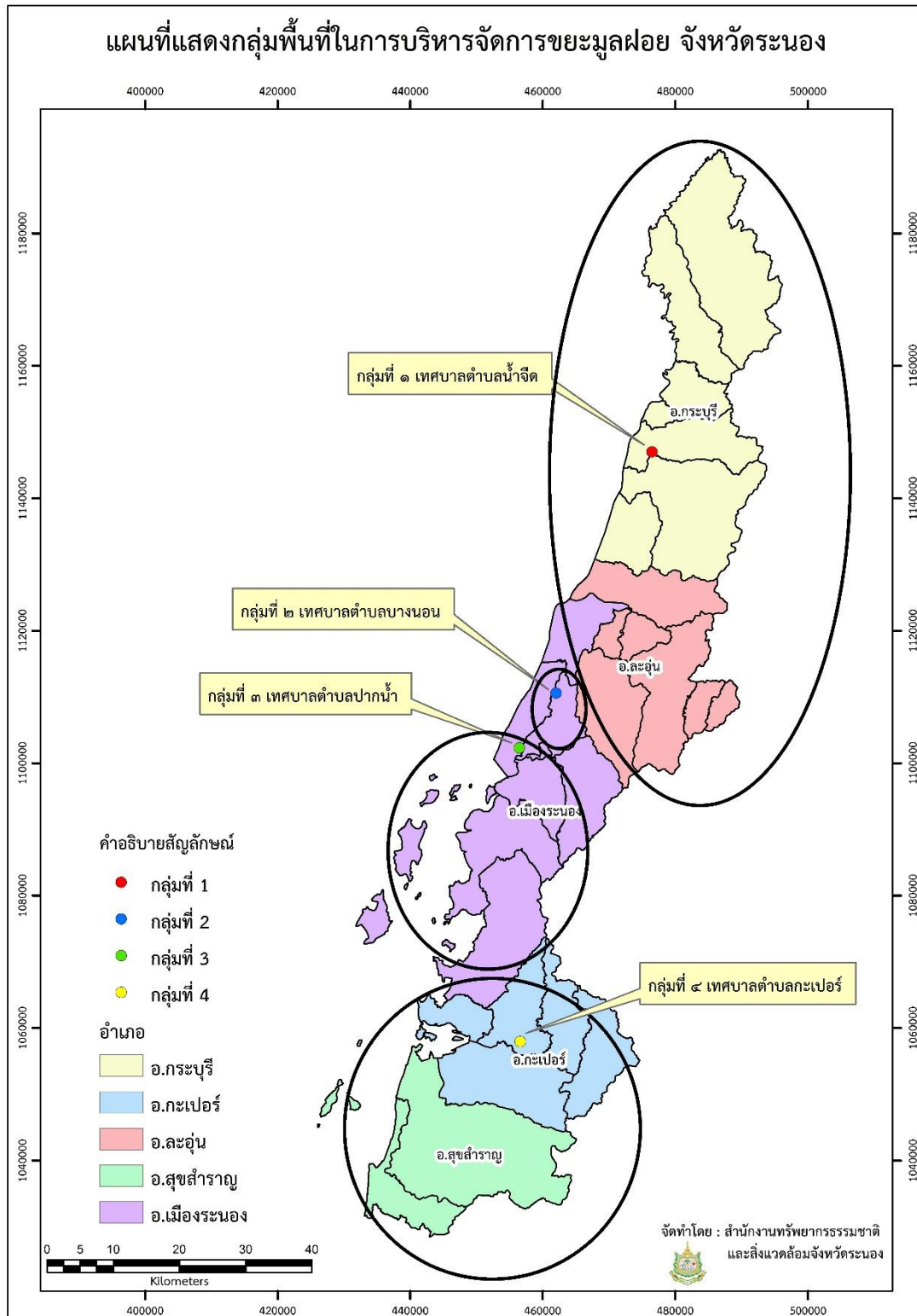
ปากน้ำ เทศบาลตำบลปากน้ำท่าเรือ เทศบาลตำบลหงาว เทศบาลตำบลราชกรูด และองค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

กลุ่มที่ 4 เทศบาลตำบลกะเปอร์ เป็นศูนย์กลางในการจัดการขยะมูลฝอยโซนอำเภอกะเปอร์ และอำเภอสุขสำราญ โดยมีพื้นที่ระบบกำจัดขยะมูลฝอย ๒5 ไร่ และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมทั้งขยะมูลฝอยจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลกะเปอร์ เทศบาลตำบลกำพวน และองค์การบริหารส่วนตำบลนาาคา

รูปแผนที่แสดงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดระนอง

รูป การจัดกลุ่มพื้นที่ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย (Cluster) จังหวัดระนอง

ปริมาณขยะมูลฝอย

ปริมาณขยะมูลฝอยจังหวัดระนอง คำนวณจากจำนวนประชากร ส่วนปริมาณขยะที่นำกลับไปใช้ประโยชน์ และที่ส่งไปกำจัดสำรวจจากการเก็บขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย พบว่าในปีงบประมาณ 2562 จังหวัดระนองมีปริมาณขยะที่เกิดขึ้น จำนวน 69,185.75 ตันต่อปี หรือ 189.55 ตันต่อวัน สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ จำนวน 41,137.85 ตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 59.56 ตันต่อวัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 7.64 ดังตาราง

ปี	ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น		ขยะที่กำจัดอย่างถูกต้องและนำกลับไปใช้ประโยชน์		ขยะส่งกำจัด (ตัน)
	ตัน/ปี	ตัน/วัน	ตัน	ร้อยละ	
2559	68,302.45	187.13	31,091.28	45.52	37,211.17
2560	67,992.2	186.28	34,927.59	51.37	33,064.61
2561	69,006.9	189.06	35,759.38	51.82	33,247.52
2562	69,185.75	189.55	41,137.85	59.46	28,047.90

การจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง

จังหวัดระนอง ไม่มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างจากปี 2558 ตามแผนแม่บทการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ที่เหลืออยู่ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 อ้างอิงจากรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ (มาตรา 44) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของกรมควบคุมมลพิษ ดังตาราง

	ผลการดำเนินงาน (1 ต.ค. 2558 – 30 ก.ย. 2561)						
ปริมาณ ขยะมูลฝอยตกค้าง ปี 2558 (ตัน)	1 ต.ค. 2558 – 30 ก.ย. 2561 จัดการ ได้แล้ว (ตัน)	%	วิธีการจัดการ	ดำเนินการโดย		30 ก.ย. 2561 เหลืออยู่ (ตัน)	%
				อปท.	เอกชน		
296,992	296,992	100	ใช้ดินกลบทับ	/	/	0	0

การจัดการขยะมูลฝอย ปี 2562

ตัวชี้วัดร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง

ตัวชี้วัดร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่นำกลับมาใช้ประโยชน์

ข้อมูล รอบ 12 เดือน ณ เดือนกันยายน พ.ศ. 2562 (วันที่ 1 ตุลาคม 2561 – 30 กันยายน 2562)

ปริมาณ ขยะมูล ฝอยที่ เกิดขึ้น ปี 2562 (ตัน/วัน)	ปริมาณ ขยะมูล ฝอยที่ กำจัด ถูกต้อง (ตัน/ วัน)	%	วิธีการ กำจัดแบบ ถูกต้อง	วิธีการกำจัด แบบถูกต้อง ดำเนินการโดย		ปริมาณ ขยะมูล ฝอยที่นำ กลับมาใช้ ประโยชน์ (ตัน/วัน)	%	วิธีการ/ กิจกรรม การนำ กลับมาใช้ ประโยชน์	ปริมาณ ขยะมูล ฝอย ได้รับ การ จัดการ อย่าง ถูกต้อง (ตัน/วัน)	%
				อปท.	เอกชน					
189.55	0	0	จังหวัด ระนองไม่ มีสถานที่ กำจัดขยะ ที่ถูกหลัก วิชาการ	0	0	112.70	59.46	1. รวบรวม ขายร้านรับ ซื้อของ รีไซเคิล 2. ธนาคาร ขยะรีไซเคิล 3. หมักทำ ปุ๋ย หรือน้ำ หมักชีวภาพ 4. นำไป เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ	112.70	59.46

2.12 ข้อมูลอนามัยสิ่งแวดล้อม

2.12.1 ข้อมูลด้านอาหารปลอดภัย การตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายอาหาร

1) ร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหารผ่านมาตรฐาน อาหารสะอาด รสชาติอร่อย

จังหวัดระนอง

อำเภอ	ร้านอาหาร			แผงลอยจำหน่ายอาหาร			รวม		
	จำนวน	ได้ มาตรฐาน	ร้อยละ	จำนวน	ได้ มาตรฐาน	ร้อยละ	จำนวน	ได้ มาตรฐาน	ร้อยละ
เมือง	257	257	100	234	214	91.45	491	471	95.92
กระบุรี	27	21	77.78	106	105	99.06	133	126	94.03
กะเปอร์	3	3	100	7	7	100	10	10	100
ละอุ่น	5	5	100	29	21	72.41	34	26	76.47

อำเภอ	ร้านอาหาร			แผงลอยจำหน่ายอาหาร			รวม		
	จำนวน	ได้มาตรฐาน	ร้อยละ	จำนวน	ได้มาตรฐาน	ร้อยละ	จำนวน	ได้มาตรฐาน	ร้อยละ
สุขสำราญ	10	9	90.00	12	12	100	22	21	97.23
รวม	302	295	97.69	388	359	92.53	690	654	94.78

ข้อมูล ณ พฤศจิกายน 2562

จากการตรวจแนะนำร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหาร จำนวนทั้งหมด 690 แห่ง ได้มาตรฐาน Clean Food Good Taste จำนวน 654 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 94.78 และมีอำเภอที่มีผลการดำเนินงานครบ 100% จำนวน 1 อำเภอ คือ อำเภอกะเปอร์

จากการตรวจแนะนำร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหาร พบว่า เกณฑ์ข้อกำหนดที่ไม่ผ่านมากที่สุดเรียงตามลำดับดังนี้

ร้านอาหาร

ลำดับที่ 1 ข้อ 11 ห้องส้วม ไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น ไม่มีสบู่วางไว้บริเวณอ่างล้างมือ

ลำดับที่ 2 ข้อ 12 ผู้สัมผัสอาหารโดยเฉพาะผู้ปรุงสวมน้ำเปื้อนแต่ไม่สวมหมวกหรือเนื้ทคลุมผมในระหว่างเตรียม-ปรุงและ ประกอบ และจำหน่ายอาหาร

ลำดับที่ 3 ข้อ 1 สถานที่เตรียม-ปรุง-ประกอบอาหาร ไม่สะอาด วางของรกรุงรัง และบริเวณเตาไฟมีคราบสกปรกและคราบไขมัน

แผงลอยจำหน่ายอาหาร

ลำดับที่ 1 ข้อ 2 อาหารปรุงสุกแล้ว ไม่มีการปกปิด หรือการป้องกันสัตว์แมลงนำโรค

ลำดับที่ 2 ข้อ 10 ผู้สัมผัสอาหารโดยเฉพาะผู้ปรุงสวมน้ำเปื้อนแต่ไม่สวมหมวกหรือเนื้ทคลุมผมในระหว่างปรุง-ประกอบ และจำหน่ายอาหาร

ลำดับที่ 3 ข้อ 9 การรวบรวมขยะมูลฝอยและเศษอาหารเพื่อนำไปกำจัดไม่ถูกหลักสุขาภิบาล (ถังขยะไม่มีฝาปิดและไม่ได้ใช้ถุงพลาสติกกรองไว้ภายในถังขยะ)

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
จากผลการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น พบว่าร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหาร มีจำนวนเพิ่มขึ้น/ลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมรวมทั้งร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหารที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานส่วนใหญ่เป็นร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหารที่เปิดบริการใหม่	- เจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอ/ตำบล ร่วมกับท้องถิ่นในการออกสำรวจสถานการณ์ร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหารให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ในการออกตรวจแนะนำรวมทั้งเจ้าหน้าที่ควรออกตรวจเยี่ยมร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหารอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเล็งเห็นความสำคัญในการปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน - เจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอ/ตำบล ร่วมกับท้องถิ่นในการออกตรวจแนะนำเพื่อยกระดับร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหารให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน “อาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste)” อย่างน้อยจำนวน ๑ ครั้ง/แห่ง/ปี

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
	- ประชาสัมพันธ์การเลือกใช้บริการอาหารจากร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหารที่ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความตระหนักให้ผู้บริโภคในการรับประทานอาหารที่สะอาด ได้มาตรฐาน ส่งผลให้มีสุขภาพที่ดีขึ้น

2) ตลาดสดประเภทที่ 1

จากการตรวจประเมินเพื่อพัฒนาตลาดสดประเภทที่ 1 จำนวนทั้งสิ้น จำนวน 7 แห่ง ได้มาตรฐานตลาดสดน่าซื้อระดับดีมาก จำนวน 1 แห่ง ระดับดี 6 แห่ง รวม 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ดังตาราง

ลำดับ	ชื่อตลาด	มาตรฐานตลาดสดน่าซื้อ		
		ผ่าน		ผ่านมาตรฐานเมื่อ
		ดี	ดีมาก	
1	ตลาดเทศบาลเมืองระนอง อ.เมืองระนอง	/		พ.ศ. 2549 แต่ไม่รักษามาตรฐานเมื่อปี 2555 และสามารถพัฒนาจนได้มาตรฐานอีกครั้งปี 2559
2	ตลาดสดโชคดี อ.เมืองระนอง	/		พ.ศ. 2547
3	ตลาดสดเทศบาลตำบลหงาว อ.เมืองระนอง		/	พ.ศ. 2548
4	ตลาดสดภักดีสิริ อ.เมืองระนอง	/		พ.ศ. 2561
5	ตลาดสดภูมิชนก อ.เมืองระนอง	/		พ.ศ. 2561
6	ตลาดสด บขส.(เจ้าสาว) อ. กระบุรี	/		พ.ศ. 2546
7	ตลาดสดเทศบาล ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์	/		พ.ศ. 2550

3) ตลาดนัด

จากการตรวจประเมินตลาดนัด จำนวนทั้งสิ้น 47 แห่ง ได้รับการตรวจประเมินเชิงคุณภาพ จำนวนทั้งสิ้น 47 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ได้มาตรฐานตลาดนัดน่าซื้อระดับพื้นฐาน/ดี/ดีมาก จำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.15 ดังตาราง

อำเภอ	จำนวนทั้งหมด	ไม่ผ่าน (%)	ผลการดำเนินงาน		
			ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน		
			พื้นฐาน (%)	ดี (%)	ดีมาก (%)
เมืองระนอง	18	16(88.87%)	1(5.56%)	1(5.56%)	0
กระบุรี	16	15(93.75%)	0	1(6.25%)	0
กะเปอร์	5	4(80.00%)	1(20.00%)	0	0
ละอุ่น	5	3(60.00%)	0	2(40.00%)	0
สุขสำราญ	3	0	0	3(100%)	0
รวม	47	38(80.85%)	2(4.26%)	7(14.89%)	0

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อเทศบาล/อบต.รับผิดชอบ	ชื่อตลาด	มาตรฐาน ตลาดนัดน้ำซู้
1	เทศบาลตำบลราชกรูด	ตลาดนัดเช้าเกษตร ราชกรูด ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง	ดี
2	เทศบาลตำบลปากน้ำ	ตลาดนัดหินช้าง หมู่ที่ 3 ตำบล ปากน้ำ อำเภอเมือง	พื้นฐาน
3	เทศบาลตำบลน้ำจืด	ตลาดนัดเทศบาลตำบล น้ำจืด อำเภอกระบุรี	ดี
4	อบต.ม่วงกลวง	ตลาดนัดบางเบน ตำบลม่วงกลวง อำเภอเกาะเปอร์	พื้นฐาน
5	อบต.บางแก้ว	ตลาดนัด กม. 30 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น	ดี
6	เทศบาลตำบลละอุ่น	ตลาดนัดเทศบาลตำบล ละอุ่น ตำบลละอุ่นใต้ อำเภอละอุ่น	ดี
7	เทศบาลตำบลกำพวน	ตลาดนัดทรัพย์เพิ่มพูน ตำบลกำพวน อำเภอสุขสำราญ	ดี
8	อบต.นาคา	ตลาดนัดอบต.นาคา ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ	ดี
9.	มัสยิดอัตเตาฟีกียะ	ตลาดเช้าหน้ามัสยิด ตำบลกำพวน อำเภอสุขสำราญ	ดี

จากการตรวจแนะนำจากปรากฏว่าไม่ผ่านด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ในเรื่อง บริเวณสำหรับขายของประเภทอาหารสดมีน้ำขัง วางของรกถ้าบริเวณ ผู้ขายอาหารและผู้ช่วยสวมผ้าเปื้อนแต่ไม่สวมหมวกหรือเนื้ทคลุมผมและอาหารปรุงสุกแล้ว ไม่มีการปกปิด หรือการป้องกันสัตว์แมลงนำโรค

2.12.2 ข้อมูลการเฝ้าระวังสุขาภิบาลอาหารและน้ำในพื้นที่

ในปีงบประมาณ 2562 จังหวัดระนอง มีการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภคในชุมชน โดยเก็บตัวอย่างน้ำบริโภคในเขตอำเภอเมืองระนองในระบบประปาหมู่บ้าน /น้ำตู้หยอดเหรียญ/น้ำผ่านเครื่องกรองในซูเปอร์มาร์เก็ต จำนวน 10 ตัวอย่าง ผ่านเกณฑ์คุณภาพน้ำประปา กรมอนามัย พ.ศ. 2553 จำนวน 10 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100 (กรมอนามัยกำหนดเป้าหมายและสนับสนุนงบประมาณค่าตรวจวิเคราะห์ ณ ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย ปีละ 10 ตัวอย่าง)

2.13 ข้อมูลเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

2.13.1 ข้อมูลร้องเรียนจำแนกตามแหล่งมลพิษและประเภทเหตุรำคาญ

ลำดับ ที่	แหล่งมลพิษ	จำนวนเหตุรำคาญ(เรื่อง)					รวม (เรื่อง)
		กลิ่น เหม็น	ฝุ่น ละออง ควัน	เสียง ดัง รบกวน	สารเคมี รั่วไหลออกสู่ สิ่งแวดล้อม	น้ำ เน่า เสีย	
1	สถานประกอบการฟาร์มไก่ ม.1 ตำบลบางนอน อำเภอมืองระนอง	1					1
2	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ของห้างหุ้นส่วนจำกัด เอเชีย คอนสตรัคชั่น ม.5 ตำบลปากน้ำ อำเภอมืองระนอง	1					1
3	สถานประกอบการด้านอาหาร(ร้านอาหาร,แผงลอยจำหน่ายอาหาร) ในเขตอำเภอมืองระนองและอำเภอกะเปอร์	2				2	2
4	สถานประกอบการกิจการคัดแยกถ่านเพื่อจำหน่าย ม.5 ตำบลบางริน อำเภอมืองระนอง		1				1
5	สถานประกอบการผลิตส่วนประกอบอาหารสัตว์จากปลาหมึก ม.5 ตำบลบางริน อำเภอมืองระนอง	1				1	1
6	สถานประกอบการรับซื้อขี้ยาง ม.3 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ	1					1

2.14 ข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษอื่นๆ ในพื้นที่ เช่น หมอกควัน เหมืองเก่า ฯลฯ

2.14.1 สถานการณ์หมอกควันของจังหวัดระนอง ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

เนื่องจากในระหว่างเดือนมิถุนายน-เดือนตุลาคมของทุกปี เป็นฤดูแล้งของกลุ่มประเทศอาเซียน ตอนล่าง คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย และในห้วงเวลานี้ในประเทศอินโดนีเซีย บริเวณเกาะสุมาตรา และเกาะกาลิมันตัน ซึ่งจะมีการแผ้วถางพื้นที่โดยการเผาเพื่อทำการเกษตรเช่นเดียวกับภาคเหนือของประเทศไทย และห้วงเวลาเดียวกันนี้ลมที่พัด จะเป็นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เมื่อการเผาป่าหรือพื้นที่เกษตรในเกาะสุมาตราเป็นจำนวนมาก และทิศทางลมพัดขึ้นมาตอนบน ทำให้หมอกควันข้ามแดน ส่งผลกระทบต่อภาคใต้ของประเทศไทย ตั้งแต่ ปี 2559-2561 ผลการตรวจวัดหมอกควันของจังหวัดระนอง สามารถประเมินคุณภาพอากาศได้จากสถานีวัดจากจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนธันวาคม พบว่า พารามิเตอร์ทุกตัว มีค่าเฉลี่ยไม่เกินมาตรฐานคุณภาพอากาศ

2.15 หน่วยบริการสาธารณสุข

2.15.1 จำนวนสถานบริการสาธารณสุขระดับตติยภูมิและทุติยภูมิ แยกรายอำเภอ ในพื้นที่

1) โรงพยาบาลระนอง เป็นโรงพยาบาลทั่วไประดับ S ขนาด 300 เตียง

- 2) โรงพยาบาลกระบี่ เป็นโรงพยาบาลชุมชนระดับ F2 ขนาด 30 เตียง
- 3) โรงพยาบาลกะเปอร์ เป็นโรงพยาบาลชุมชนระดับ F2 ขนาด 30 เตียง
- 4) โรงพยาบาลละอุ่น เป็นโรงพยาบาลชุมชนระดับ F3 ขนาด 10 เตียง
- 5) โรงพยาบาลสุขสำราญ เป็นโรงพยาบาลชุมชนระดับ F3 ขนาด 10 เตียง

2.15.2 หน่วยบริการปฐมภูมิในสังกัด (รพ.สต.) จำนวน 46 แห่ง

2.15.3 หน่วยบริการสุขภาพนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

- 1) โรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็ก ขนาด 5 เตียง จำนวน 2 แห่ง
 - 2) คลินิกเวชกรรม จำนวน 8 แห่ง
 - 3) คลินิกเวชกรรมเฉพาะทาง จำนวน 11 แห่ง
 - 4) คลินิกทันตกรรม (ชั้น 1) จำนวน 9 แห่ง
 - 5) คลินิกการพยาบาลและผดุงครรภ์ จำนวน 11 แห่ง
 - 6) ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน 35 แห่ง
 - 7) ร้านขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุน้ำยา จำนวน 9 แห่ง
 - 8) ร้านขายยาแผนโบราณ จำนวน 4 แห่ง
 - 9) คลินิกกายภาพบำบัด จำนวน 1 แห่ง
 - 10) คลินิกเทคนิคการแพทย์ จำนวน 1 แห่ง
 - 11) คลินิกการแพทย์แผนไทย จำนวน 3 แห่ง
 - 12) คลินิกการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนจีน จำนวน 1 แห่ง
- ที่มา : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคฯ สสจ.ระนอง

2.15.4 กำลังคนด้านสุขภาพ

ข้อมูลกำลังคนด้านสุขภาพจังหวัดระนอง ณ 1 มิถุนายน 2562 พบว่า อัตราส่วน แพทย์ 1 คน ต่อประชากร 4,896 คน สูงกว่าเกณฑ์ของประเทศ อัตราส่วนทันตแพทย์ 1 คน ต่อประชากร 9,416 คน ต่ำกว่าเกณฑ์ของประเทศ อัตราส่วนเภสัชกร 1 คนต่อประชากร 7,418 คน สูงกว่าเกณฑ์ของประเทศ และพยาบาลวิชาชีพ 1 คนต่อประชากร 508 คน ต่ำกว่าเกณฑ์ของประเทศ รายละเอียดต่อไปนี้

ประเภท	ภาครัฐ		เอกชน	รวม	ไทย	ต่างด้าว	อัตราส่วน	อัตราส่วน (ประเทศ)
	ข้าราชการ	ลูกจ้าง			อัตราส่วน	อัตราส่วน		
แพทย์	47	-	7	54	3,284	1,250	4,834	3,402
ทันตแพทย์	26	-	8	34	5,215	1,985	7,200	12,171
เภสัชกร	28	1	15	44	4,030	1,534	5,564	7,154
พยาบาล วิชาชีพ	429	44	8	481	368	140	508	623

ที่มา : กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคลและกลุ่มงานพัฒนาศาสตร์สาธารณสุข สสจ.ระนอง มิถุนายน 2562
อัตราส่วน 1 : ประชากร

2.15.5 ข้อมูลหลักประกันสุขภาพ

ประเภทสิทธิ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หลักประกันสุขภาพ (UC)	142,395	64.21
ข้าราชการ	15,200	6.85
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2,325	1.05
ประกันสังคม	27,699	12.49
ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ	25,299	11.41
อื่นๆ	8,769	3.95
สิทธิว่าง	93	0.04
รวม	221,780	100

ที่มา ข้อมูล DBpop ณ ข้อมูลทะเบียน 6 ธันวาคม 2562

2.15.6 รายชื่อโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศูนย์โรคจากการทำงาน

ที่	โรงพยาบาล	สถานที่ตั้งคลินิก	วัน/เวลาให้บริการ	โทรศัพท์	ที่อยู่
1	รพ.ระนอง	ลานแดง รพ.ระนอง	ทุกวันอังคาร และวันศุกร์	077-812630-3	ตำบลเขานิเวศน์ อำเภอเมืองระนอง

2.15.7 เครื่องมือทางด้านอาชีวอนามัย และบุคลากรทางด้านอาชีวอนามัย

โรงพยาบาล	เครื่องมือ อาชีวเวชศาสตร์			เครื่องมืออาชีวสุขศาสตร์					แพทย์ อาชีว เวช ศาสตร์	พยาบาล อาชีวเวช ศาสตร์	พยาบาล วิชาชีพ/ นวก.
	การ ได้ ยิน	มองเห็น	ปอด	ระดับ เสียง	ระดับ แสง	ชุดเก็บ อากาศ	ความ ร้อน	ความเร็ว ลม			
รพ.ระนอง	1	1	1	1	2	-	1	-	2	2	2/1

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

3.1 ข้อมูลการดำเนินงานเดินสำรวจและประเมินความเสี่ยงในสถานประกอบการ (Walkthrough Survey)

3.1. ข้อมูลการดำเนินงานเดินสำรวจและประเมินความเสี่ยงในสถานประกอบการ โดยหน่วยงานภายนอกกระทรวงสาธารณสุข

ปี 2562 จังหวัดระนอง โดยสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดระนอง ได้ดำเนินการตรวจด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการทั้งสิ้น 130 แห่ง 162 ครั้ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งสิ้น 4,937 คน จำแนกเป็นเพศชาย 2,185 คน (ร้อยละ 44.26) เพศหญิง 2,752 คน (ร้อยละ 55.74) ส่วนผลการตรวจความปลอดภัยในการทำงานในปีนี้มีสถานประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน 2 แห่ง ซึ่งทั้งหมดนี้เจ้าหน้าที่จะดำเนินการโดยการออกคำสั่งให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติงาน

ประเภทอุตสาหกรรมที่มีการตรวจความปลอดภัยในการทำงานสูงสุดในปี 2562 จำนวน 5 อันดับแรก ได้แก่

1. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน มีจำนวน 48 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 36.92

2. การผลิต มีจำนวน 39 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 30.0

3. โรงแรมและภัตตาคาร มีจำนวน 17 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13.08

4. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม มีจำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.0

5. การก่อสร้าง มีจำนวน 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.38

ประเภทอุตสาหกรรมที่มีการปฏิบัติงานไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานสูงสุดในปี 2562 ได้แก่ การผลิต (การผลิตน้ำแข็ง) จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.51

การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในส่วนของการประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย การออกคำสั่งโดยการส่งเอกสารและให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น จำนวน 32 แห่ง (เนื่องจาก 30 แห่ง มีการออกคำสั่งติดตามผล)

3.2 การเกษตร

ปริมาณสารเคมีทางการเกษตรที่ใช้ในจังหวัด

ลำดับ	รายชื่อสารเคมี (ชื่อการค้าหรือชื่อสามัญ)	ปริมาณการใช้/ปี
1	พาราควอต สูตร 27.6% W/VS	7,840 ลิตร
2	ไกลโฟเซต สูตร 48% W/VSL	2,929 ลิตร
3	คลอร์ไพริฟอส สูตร 421.45	677 ลิตร
	คลอร์ไพริฟอส สูตร 421.45	380 กิโลกรัม

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัดระนอง

3.3 สารเคมีอันตรายในสถานประกอบการ

รายชื่อสารเคมีอันตรายในสถานประกอบการ

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี (ชื่อทางเคมี)	จำนวนโรงงานที่มีการใช้หรือสะสมสารเคมี (แห่ง)
1	LPG	3
2	SODIUM HYPOCHLORITE	5
3	AMMONIA	6
4	CARBON DIOXIDE	1
5	Anhydrous Ammonia, Liquified	6
6	CALCIUM HYPOCHLORITE	2
7	Anhydrous Ammonia Liquid	11
8	Sodium Hydroxide	1
9	Sodium Hydro Chlorite	1

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี (ชื่อทางเคมี)	จำนวนโรงงานที่มีการใช้หรือสะสมสารเคมี (แห่ง)
10	Sodium Chloride	2
11	Chlorine	8
12	Anhydrous Ammonia,Liquified	3
13	Anhydrous Ammonia, Liquid	3
14	PENTA-SODIUM TRIPHOSPHATE	1
15	SODIUM HYDROGEN CARBONATE	1
16	Anhydrous Ammonia Liquified	3
17	Ammonia	1
18	SODIUM CARBONATE	1
19	Anhydrous Ammonia ,Liquified	1
20	SODIUM CITRATE	1
21	GLYCINE	1
22	Chlorine Dioxide	1
23	SODIUM HYPOCHLORITE	1
24	Thinner	3
25	Arsemic Acid Boric Boron	1
26	CITRIC ACID	1
27	แอลกอฮอล์	2
28	HYDROCHLORIC ACID	1
29	Hydrogen Peroxide	1
30	Chlorine 10%	1
31	Lacquer	3
32	CALCIUM HYPOCHORITE	1
33	CALCIUM HYPOCHLORITE	1
34	AVAILABLE CHLORINE 65%	1
35	Sulphur	1

ส่วนที่ 4 ข้อมูลผลการตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงจากการทำงาน

4.1 ข้อมูลผลตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงจากการทำงาน

4.1.1 การดำเนินงานปกติของหน่วยบริการสาธารณสุข

ผลการตรวจวัดสภาพแวดล้อมการทำงานในหน่วยบริการสาธารณสุข จำแนกตามหน่วยบริการและสิ่งคุกคาม

สิ่งคุกคาม	ร.พ.ระนอง		ร.พ.สุราษฎร์ธานี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กายภาพ	104	21.98	8	9.30
2. ชีวภาพ	163	34.46	0	0
3. เคมี	85	17.97	0	0
4. กายศาสตร์	233	49.26	29	38.60
5. จิตวิทยาสังคม	88	18.60	15	6.60
6. อุบัติเหตุ/สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย	112	23.67	8	29.30
7. อักเสบและภัยพิบัติ	68	14.37	12	16.2
8. คุณภาพอากาศ	19	4.01	-	-

4.1.2 การดำเนินงานโครงการเฝ้าระวังโรค/บาดเจ็บจากการทำงาน

จังหวัดระนอง ได้การดำเนินงานโครงการเฝ้าระวังโรค/บาดเจ็บจากการทำงานในปี 2562 ดังนี้

1. โครงการ Green and Clean ในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
2. โครงการสถานที่ทำงานที่น่าอยู่
3. โครงการตรวจสุขภาพบุคลากรประจำปี ตามปัจจัยเสี่ยงทั้งในส่วนของโรงพยาบาล

ทุกแห่ง สังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง

4.2 ข้อมูลผลการตรวจสุขภาพที่พบความผิดปกติหรือการเจ็บป่วยฯ (จผส.1)

การตรวจสุขภาพที่พบความผิดปกติหรือการเจ็บป่วย (จผส.1) ปี 2562 พบว่าทุกประเภทโรงงาน ที่ได้รับการตรวจปอด หู และ ตา ผล ทั้งหมดปกติ

โรงงาน (16 ประเภท ตามรหัส ของกระทรวงแรงงาน)		จำนวน โรงงาน	ประเภทการ ตรวจสุขภาพ	จำนวนลูกจ้างที่ตรวจ (คน)		
				ทั้งหมด	ปกติ	ผิดปกติ
B	การประมง	1	ปอด	11	11	0
			หู			
			ตา			
C	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1	ปอด	14	14	0
			หู			
			ตา			
D	การผลิต	39	ปอด	3,140	3,140	0
			หู			
			ตา			
F	การก่อสร้าง	7	ปอด	187	187	0
			หู			
			ตา			

โรงงาน (16 ประเภท ตามรหัส ของกระทรวงแรงงาน)		จำนวน โรงงาน	ประเภทการ ตรวจสุขภาพ	จำนวนลูกจ้างที่ตรวจ (คน)		
				ทั้งหมด	ปกติ	ผิดปกติ
G	การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซม ยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วน บุคคลและของใช้ในครัวเรือน	481	ปอด	895	895	0
			หู			
			ตา			
H	โรงแรมและภัตตาคาร	17	ปอด	380	380	0
			หู			
			ตา			
I	การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการ คมนาคม	13	ปอด	175	175	0
			หู			
			ตา			
J	การเป็นตัวกลางทางการเงิน	2	ปอด	13	13	0
			หู			
			ตา			
K	กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	3	ปอด	141	141	0
			หู			
			ตา			

ส่วนที่ 5 ข้อมูลการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพ

5.1 ข้อมูลการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพ กระทรวงสาธารณสุข (14 กลุ่มโรค)

5.1.1 ข้อมูลป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพ (ไทย)

ลำดับ	โรค/ภัยสุขภาพ	จำนวน (คน)	อัตราต่อแสน ประชากร
1	พิษจากสารกำจัดศัตรูพืช	10	7.71
2	โรคกระดูกและกล้ามเนื้อจากการทำงาน	85	65.53
3	โรคระบบทางเดินหายใจที่เกิดจากแอสเบสตอส	0	0
4	โรคเมะเร็งเยื่อหุ้มปอดมีโซทีลิโอมา	0	0
5	โรคปอดฝุ่นหิน	0	0
6	โรคการได้ยินเสื่อมจากเสียง	0	0
7	พิษสารตัวทำลายอินทรีย์จากการทำงาน	1	0.77
8	บาดเจ็บจากการทำงาน	971	748.57
9	พิษโลหะหนักจากการทำงาน	0	0
10	พิษสารตะกั่วจากการทำงาน	0	0
11	พิษปรอทจากการทำงาน	0	0

ลำดับ	โรค/ภัยสุขภาพ	จำนวน (คน)	อัตราต่อแสน ประชากร
12	โรคที่เกิดจากความร้อนจากการทำงาน	0	0
13	โรคผิวหนังจากการทำงาน	2	1.54
14	โรคหอบหืดจากการทำงาน	0	0

ที่มา : HDC ระนอง ณ 31 ธันวาคม 2561

ข้อมูลป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพจังหวัดระนองในผู้ป่วยไทย พบสูงสุดในกลุ่มบาดเจ็บจากการทำงาน มีอัตราป่วย 748.57 ต่อแสนประชากร รองลงมา กลุ่มโรคกระดูกและกล้ามเนื้อจากการทำงาน มีอัตราป่วย 65.53 ต่อแสนประชากร กลุ่มพิษจากสารกำจัดศัตรูพืช มีอัตราป่วย 7.71 ต่อแสนประชากร กลุ่มโรคผิวหนังจากการทำงาน มีอัตราป่วย 1.54 ต่อแสนประชากร และกลุ่มพิษสารตัวทำลายอินทรีย์จากการทำงาน มีอัตราป่วย 0.77 ต่อแสนประชากร

5.1.2 ข้อมูลป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพ (พม่า)

ลำดับ	โรค/ภัยสุขภาพ	จำนวน (คน)	อัตราต่อแสน ประชากร
1	พิษจากสารกำจัดศัตรูพืช	2	2.96
2	โรคกระดูกและกล้ามเนื้อจากการทำงาน	4	5.92
3	โรคระบบทางเดินหายใจที่เกิดจากแอสเบสตอส	0	0
4	โรคเมเร็งเยื่อหุ้มปอดมีโซทิลิโอมา	0	0
5	โรคปอดฝุ่นหิน	0	0
6	โรคการได้ยินเสื่อมจากเสียง	0	0
7	พิษสารตัวทำลายอินทรีย์จากการทำงาน	0	0
8	บาดเจ็บจากการทำงาน	116	151.57
9	พิษโลหะหนักจากการทำงาน	0	0
10	พิษสารตะกั่วจากการทำงาน	0	0
11	พิษปรอทจากการทำงาน	0	0
12	โรคที่เกิดจากความร้อนจากการทำงาน	0	0
13	โรคผิวหนังจากการทำงาน	1	1.48
14	โรคหอบหืดจากการทำงาน	0	0

ที่มา : HDC ระนอง ณ 31 ธันวาคม 2561

ข้อมูลป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพจังหวัดระนองในผู้ป่วยพม่า พบสูงสุดในกลุ่มบาดเจ็บจากการทำงาน มีอัตราป่วย 151.57 ต่อแสนประชากร รองลงมา กลุ่มโรคกระดูกและกล้ามเนื้อจากการทำงาน มีอัตราป่วย 5.92 ต่อแสนประชากร กลุ่มพิษจากสารกำจัดศัตรูพืช มีอัตราป่วย 2.96 ต่อแสนประชากร และกลุ่มโรคผิวหนังจากการทำงาน มีอัตราป่วย 1.48 ต่อแสนประชากร

5.1.2 ข้อมูลการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพ ด้านเกษตรกรรม ของจังหวัดระนอง

อำเภอ	การเจ็บป่วยด้วยโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืช (T60)							ข้อมูลการสอบสวนโรค (จำนวนเหตุการณ์)
	T60.0 (ราย)	T60.1 (ราย)	T60.2 (ราย)	T60.3 (ราย)	T60.4 (ราย)	T60.8 (ราย)	T60.9 (ราย)	
เมืองระนอง	3	0	0	4	1	1	2	
กระบุรี	1	0	1	5	0	0	1	0
กะเปอร์	0	0	0	0	0	0	0	0
ละอุ่น	0	0	4	1	0	0	0	0
สุขสำราญ	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	4	0	5	10	1	1	3	0

ที่มา : HDC ระนอง ณ 31 ธันวาคม 2561

5.1.3 ข้อมูลผลการคัดกรองความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร จังหวัดระนอง ในปี 2562 จังหวัดระนอง ได้ดำเนินการคัดกรองความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร ด้วยกระดาษ Reactive paper จำนวน 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอกะบุรี ตำบล จปร. อำเภอกระเปอร์ ตำบล บ้านนา อำเภอละอุ่น ตำบลในวงเหนือ และตำบลในวงใต้ อำเภอสุขสำราญ ตำบลนาคา ผลการคัดกรองความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร ดังตาราง

อำเภอ	ผลการคัดกรองความเสี่ยงด้วยกระดาษ Reactive paper (ราย)			
	ปกติ	ปลอดภัย	มีความเสี่ยง	ไม่ปลอดภัย
เมืองระนอง	-	-	-	-
กระบุรี	2	43	44	22
กะเปอร์	29	94	86	44
ละอุ่น	23	78	98	45
สุขสำราญ	66	22	25	4
รวม	120	237	253	115

5.1.4 ข้อมูลสาเหตุการตายด้วยโรคจากการประกอบอาชีพของจังหวัดระนอง ปี 2562 สาเหตุการตายด้วยโรคจากการประกอบอาชีพของจังหวัดระนอง พบจำนวน 6 ราย แยกเป็นการตายด้วยการสัมผัสกระแสไฟฟ้า จำนวน 2 ราย การสัมผัสโดยอุบัติเหตุกับปัจจัยอื่น จำนวน 2 ราย การเป็นพิษโดยอุบัติเหตุจากสารเคมีและสารพิษอื่น จำนวน 1 ราย และการสัมผัสควัน ไฟ และเปลวไฟ จำนวน 1 ราย ดังตาราง

ลำดับ	ชื่อโรค/การประสบอันตราย/ การเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน	เพศ (คน)		รวม
		ชาย	หญิง	
1	การสัมผัสกระแสไฟฟ้า	2	-	2
2	การสัมผัสโดยอุบัติเหตุกับปัจจัยอื่น	2	-	2
3	การเป็นพิษโดยอุบัติเหตุจากสารเคมีและสารพิษอื่น	1	-	1

ลำดับ	ชื่อโรค/การประสบอันตราย/ การเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน	เพศ (คน)		รวม
		ชาย	หญิง	
4	การสัมผัสควัน ไฟ และเปลวไฟ	1	-	1
รวม		6	-	6

ที่มา : HDC ระนอง ณ 31 ธันวาคม 2561

5.2 ข้อมูลการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน กองทุนเงินทดแทน

5.2.1 ข้อมูลการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน จำแนกตามความรุนแรงและสาเหตุที่ประสบอันตราย ในปี 2561 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม-ธันวาคม จังหวัดระนอง มีการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย เนื่องจากการทำงานจำแนกตามประเภทความร้ายแรง กรณีหยุดงานเกิน 3 วัน มีผู้ให้บริการ จำนวน 65 ราย รองลงมากรณีตาย มีผู้ให้บริการ 37 ราย กรณีทุพพลภาพ มีผู้ให้บริการ จำนวน 17 ราย กรณีสูญเสียอวัยวะบางส่วนมีผู้ให้บริการ จำนวน 16 ราย และกรณีหยุดงานไม่เกิน 3 วัน จำนวน 15 ราย ดังตาราง

สาเหตุที่ประสบอันตราย	ความรุนแรง					รวม
	ตาย	ทุพพลภาพ	สูญเสียอวัยวะบางส่วน	หยุดงานเกิน 3 วัน	หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	
1. ตกจากที่สูง	3	0	0	6	1	10
2. หกล้ม สิ้นล้ม	0	0	0	4	0	4
3. อาคารหรือสิ่งก่อสร้างพังทลาย	0	0	0	0	0	0
4. วัตถุหรือสิ่งของพังทลายหล่นทับ	0	0	1	10	4	15
5. วัตถุหรือสิ่งของกระแทก/ชน	0	0	0	4	2	6
6. วัตถุหรือสิ่งของหนีบ/ดิ่ง	0	0	0	5	0	5
7. วัตถุหรือสิ่งของตัด/บาด/ทิ่มแทง	0	0	0	9	4	13
8. วัตถุหรือสิ่งของหรือสารเคมีกระเด็นเข้าตา	0	0	0	0	1	1
9. ยกหรือเคลื่อนย้ายของหนัก	0	0	0	1	0	1
10. ประสบอันตรายจากท่าทางการทำงาน	0	0	0	0	0	0
11. อุบัติเหตุจากยานพาหนะ	1	0	0	4	1	6
12. วัตถุหรือสิ่งของระเบิด	0	0	0	0	0	0
13. ไฟฟ้าช็อต	0	0	0	0	0	0
14. ผลการความร้อนสูง/สัมผัสของร้อน	0	0	0	2	0	2
15. ผลจากความเย็นจัด/สัมผัสของเย็น	0	0	0	0	0	0
16. สัมผัสสิ่งมีพิษ-สารเคมี	0	0	0	0	1	1
17. อันตรายจากรังสี	0	0	0	0	0	0
18. อันตรายจากแสง	0	0	0	0	0	0
19. ถูกทำร้ายร่างกาย	0	0	0	0	0	0

สาเหตุที่ประสบอันตราย	ความรุนแรง					รวม
	ตาย	ทุพพลภาพ	สูญเสียอวัยวะบางส่วน	หยุดงานเกิน 3 วัน	หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	
20. ถูกสัตว์ทำร้าย	0	0	0	0	0	0
21. โรคเนื่องจากการทำงาน	0	0	0	0	0	0
22. ภัยพิบัติ	0	0	0	0	0	0
23. การก่อวินาศกรรม	0	0	0	0	0	0
22. อื่นๆ	0	0	0	0	0	0
รวม	4	0	1	45	14	64

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดระนอง

5.2.2 ข้อมูลการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานจำแนกตามความรุนแรงและโรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงาน จากข้อมูลรายงานจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานจำแนกตามความรุนแรงและโรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน โดยสำนักงานประกันสังคมจังหวัดระนอง ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ไม่พบการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานด้วยโรคระบบกล้ามเนื้อและโครงสร้างกระดูกที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานหรือสาเหตุจากลักษณะงานที่จำเพาะหรือมีปัจจัยเสี่ยงสูงในสิ่งแวดล้อมการทำงาน

5.2.3 ภาพรวมการใช้บริการกองทุนเงินทดแทนจ่ายให้กับลูกจ้างจำแนกตามประเภทความร้ายแรง จังหวัดระนอง จากข้อมูลรายงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดระนอง พบว่ากองทุนเงินทดแทนจ่ายเงินทดแทนให้ลูกจ้างที่ประสบอันตราย โดยจำแนกตามความรุนแรงของการประสบอันตรายระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ซึ่งมีการจ่ายเงินค่าทดแทนกรณีการจ่ายเงินค่าทดแทนกรณีตาย จำนวน 37 คน ทุพพลภาพ จำนวน 17 คน สูญเสียอวัยวะบางส่วน จำนวน 16 คน หยุดงานเกิน 3 วัน จำนวน 65 คน และหยุดงานไม่เกิน 3 วัน จำนวน 15 คน ดังตาราง

ประเภทความร้ายแรง	ปี 2560 ผู้ใช้บริการ (คน)	ปี 2561 ผู้ใช้บริการ (คน)
1. ตาย	0	37
2. ทุพพลภาพ	0	17
3. สูญเสียอวัยวะบางส่วน	12	16
4. หยุดงานเกิน 3 วัน	34	65
5. หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	6	15
รวม	26	150

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดระนอง

5.2.4 ข้อมูลการฟื้นฟูสมรรถภาพลูกจ้างที่ได้รับการประสบอันตรายจากการทำงานก่อนกลับเข้าทำงาน จากข้อมูลรายงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดระนอง ปี 2561 พบว่าไม่มีลูกจ้างที่ได้รับการประสบอันตรายจากการทำงานถึงขั้นทุพพลภาพและได้รับการส่งต่อศูนย์ฟื้นฟู

บทที่ 3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายและมาตรการที่สำคัญของจังหวัด

สรุปสถานการณ์

จังหวัดระนอง เป็นจังหวัดหนึ่งตามโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) ที่เชื่อมโยง 4 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยจังหวัดชุมพร คือ แหล่งผลไม้และท่องเที่ยว จังหวัดระนอง คือ ท่าเรือสู่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ อินเดีย ศรีลังกา บังคลาเทศ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ พื้นที่เกษตรที่จะเป็นแหล่งผลิตและแปรรูป โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) เป็นการเชื่อมพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development: EEC) กับทะเลอันดามัน ทำให้สินค้าแปรรูปจากภาคใต้ส่งไปยังกลุ่มประเทศบิมสเทค (BIMSTEC) 7 ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เนปาล ศรีลังกา และไทย และเข้าไปถึง EEC และเป็นโครงการใหญ่เคียงคู่ไทยแลนด์ รีเวียร่าจากจังหวัดเพชรบุรีสู่จังหวัดชุมพร อีกทั้งยังเป็นดินแดนที่มีธรรมชาติสวยงาม มีทรัพยากรทางบก ทางน้ำ อุดมสมบูรณ์ มีน้ำแร่ธรรมชาติที่มีชื่อเสียง มีที่ตั้งเหมาะสมกับการขนส่งสินค้าไปต่างประเทศ และมีสังคมที่สงบสุข ซึ่งส่งผลให้การจัดระบบบริการทางสังคมเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ รวมถึงการประกอบกิจการในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม และส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ดังจะเห็นได้จากข้อมูลด้านสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญทั้งในด้านเรื่องมลพิษสิ่งแวดล้อม และเรื่องร้องเรียนต่างๆ ตลอดจน ข้อมูลด้านสภาวะการเจ็บป่วยของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น และควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการเฝ้าระวังผลกระทบอย่างเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเปรียบเทียบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ตลอดจนนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมและโรคจากการประกอบอาชีพ ในพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ โดยเฉพาะกรณีการเฝ้าระวังผลกระทบในพื้นที่เสี่ยงมลพิษสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของพื้นที่ คือ ปัญหาที่ทิ้งขยะในเขตเทศบาลเมืองระนอง การขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงจากท่าเทียบเรือระนอง และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมงในชุมชน

2. การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดที่อำเภอเมืองระนอง โดยโรงงานขนาดใหญ่ส่วนใหญ่เป็นโรงงานผลิตอาหารทะเล โรงงานแปรรูปอาหารทะเล และต่อเนื่องจากประมง ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งคุกคามทางกายภาพที่สำคัญคือ เสียงดัง กลิ่น และพบว่าการบาดเจ็บจากการทำงานอยู่ในลำดับแรกของจังหวัดและรองมาโรคกระดูกและกล้ามเนื้อจากการทำงาน ดังนั้นหน่วยบริการสาธารณสุขจะต้องพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคจากการทำงานที่เน้นการบาดเจ็บจากการทำงานทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงแรงงานและ

กระทรวงอุตสาหกรรมจะต้องมีมาตรการที่กำหนดให้ผู้ประกอบการลดความเสี่ยงหรือกำหนดมาตรการป้องกันเพื่อปกป้องสุขภาพให้กับผู้ปฏิบัติงาน

3. ควรมีการเตรียมความพร้อมในการรองรับปัญหาด้านการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ ซึ่งพบว่ามีปัญหาเรื่องระบบที่มีอยู่ในปัจจุบันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายพื้นที่เต็มประสิทธิภาพแล้ว และบ่อขยะในภาคเอกชนบางแห่งยังมีการดำเนินการไม่ถูกสุขลักษณะ

4. ควรมีติดตั้งจุดตรวจวัดการแผ่รังสีมลพิษทางอากาศที่ได้มาตรฐาน เนื่องจากยังไม่มีจุดตรวจวัดการแผ่รังสีมลพิษทางอากาศในพื้นที่ ต้องอาศัยการอ้างอิงจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งปัจจุบันจังหวัดระนอง มีแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ เพิ่มมากขึ้น กระจายอยู่ในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมืองระนอง ซึ่งการรายงานผลการแผ่รังสีมลพิษทางอากาศ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมเรื่องวัสดุใช้สอย/ครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในการป้องกันผลกระทบด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่เสี่ยง

5. จังหวัดระนอง มีจำนวนแรงงานต่างด้าวอยู่เป็นจำนวนมาก จากข้อมูลพบว่ามีประชากรแรงงานต่างด้าวถึง 67,513 คน และกระจายอยู่ทุกอำเภอของจังหวัด ดังนั้นการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยในแรงงานต่างด้าวก็เป็นเรื่องที่สำคัญและตอบรับกับนโยบายของรัฐบาล

6. สนับสนุนการดำเนินงานของเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช การปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำการเกษตรจากรูปแบบเดิมเป็นเกษตรกรที่มีความรู้อย่างแท้จริงในการทำเกษตร

7. ควรมีการพัฒนาการดำเนินงานในชุมชนให้เกิดเป็นชุมชนต้นแบบในด้านต่างๆ เช่น ด้านการบริหารจัดการขยะ ด้านการแผ่รังสีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน